DRAUGAS
THE LITHUANIAN DAILY FRIEND
PUBLISHED BY MARIAN GUILD, INC.,
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois
Telephone CANal 7790
The most influential Lithuanian Daily in America.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

DRAUGAS
LEIDŽIA MARIJONŲ BENDROVĖ,
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois
Telefonas CANal 7790
Vienintėlis tautinės ir tikybinės minties lietuvių dienraštis Amerikoje.

VOL XXIII | 3c a Copy | Chicago, Illinois, Šeštadienis, Rugsėjis-September 23 d., 1939 m. | Kaina 3c | No. 224

NACIAI SU SOVIETAIS SKALDO LENKIJĄ

VIENĄ JOS DALĮ UŽGROBIA VOKIETIJA, KITĄ -- SOV. RUSIJA

BERLYNAS, rugs. 22. — Vokiečių ir sovietų kariuomenių vadovybės šiandien pusiau perskėlė Lenkiją, išvedusios demarkacijos liniją nuo Rytinės Prūsijos iki Vengrijos pasienio. Demarkacijos linija eina šalia Varšuvos. Varšuva tenka naciams, o Varšuvos priemiestis Praga (skersai Vislos) — sovietams.

Nacių oficialinė žinių agentūra pareiškia, kad šis Lenkijos padalinimas prieš karą buvo sutartas ir šiandien vienas vykdomas.

Demarkacijos liniją yra apie 700 mylių ilga. Ji išvesta, kad nacių ir sovietų kariuomenės laikytusi joms pavestų teritorijų ir per liniją nepersimestų.

Sovietams tenka svarbieji miestai, kaip tai Vilnius, Gardinas, Balstogė, Brest Litovskas ir Lvovas.

Kalbama, kad demarkacijos linija gal bus laikina siena, nes, rasi, bus sudaryta maža buferinė lenkų valstybė.

Prezidentas Rooseveltas kongrese skaito pranešimą siūlydamas iš neutralybės akto ištraukti ginklų embargo. Į dešinę pusę nuo prezidento yra kongreso žemesniųjų rūmų pirmininkas W. B. Bankhead, o tolėliau viceprezidentas J. N. Garner. (Acme telephoto).

VAKARINIAM FRONTE VOKIEČIAI, MATYT, NESUKELS PUOLIMO

PARYŽIUS, rugs. 22. — Nors kelinta diena Vokietija savo oficialiniais komunikatais tvirtina, kad jos kariuomenės žymosios dalys iš nugalėtos Lenkijos nukeliamos į vakarinį frontą, reikia abejoti, kad vokiečiai pasikesintų pradėti puolimą prieš Prancūziją.

Stebėtojai ir žinovai yra nuomonės, kad nereikia tikėti Vokietijos išleidžiamiems komunikatams. Puolimui reikalinga gausi kariuomenė. Kaip kartas Vokietija negali turėti tokios kariuomenės vakariniam fronte. Lenkija suklupdyta, bet nenumalšinta. Jos malšinimui ir tvarkymui kaip kartas reikalinga stambi kariuomenė.

Lenkija nėra viskas. Vokietija turi daug kariuomenės išlaikyti dar ir Austrijoje, Čekijoj ir pačioj Slovakijoj, kur gyventojai nerimsta ir veržiasi laisvėn.

Dėl to Paryžiuje ir netikima, kad vokiečiai galėtų pasiruošti puoliman. Viskas, ką jie gali daryti, tai tik puolami gintis.

Rumunijos sostinė pilna kareivių; įtariamieji suimami ir šaudomi

BUKARESTAS, rugs. 22. — Naujoji Rumunijos kariuomenės vadų vyriausybė neslepia savo griežtųjų žygių prieš visus tuos, kurie kokiais nors politiniais sumetimais dirbo prieš ministro pirmininko Calinescu vyriausybę iki jį nuvarė į kapus.

Ne tik tuojau viešai sušaudyti aštuoni aktualūs ministro pirmininko žudikai, bet kaip čia, taip visoj šaly suimami įtariamieji vyriausybės priešai ir be atodairos žudomi sušaudymais.

Kalbama, kad areštuota tūkstančiai asmenų, daugiausia "geležinės sargybos" organizacijos narių, ir šimtai sušaudyta.

Karaliaus įsakymu generolų vyriausybė ryžosi išnaikinti visus "geležinės sargybos" narius ir jų bičiulius — Vokietijos nacių šalininkus.

BUKARESTAS, rugs. 22. — Visa Rumunija nepaprastai sukrėsta nužudžius ministrą pirmininką Calinescu, kurs darbavosi savo šalį išlaikyti pusiausvyroje ir neutralybėje šiais sunkiaisiais laikais Europoje. Ministras pirmininkas be mažiausio pasigailėjimo ko vojo prieš vyriausybės politinius priešus, tad jam ir atsimokėta.

Labiausia kaip kas kiti sukrėstas karalius. Tačiau jis greitai susiorientavo į vyriausybės priešakį pašaukti stambiuosius kariuomenės vadus generolus. Tuo būdu apsidraudsta perversmo.

Kaip čia, taip ir visoj šaly policijai padėti pašaukta kariuomenė. Visur vykdomi įtariamųjų "geležinės sargybos" vadų ir narių areštavimai.

Bukarestas pilnas kariuomenės. Saugojamos valstybės įstaigos ir visuomenės naudos įmonės.

Naujoji karinė vyriausybė skelbia, kad šalyje ramu ir viskas "tvarkoje".

SOVIETŲ LAIVAI IEŠKO POVANDENINIO LENKŲ LAIVO

STOKHOLMAS, rugs. 22. — Sov. Rusijos karo laivai Baltijos jūroje ieško iš Talino (Estijos) uosto pabėgusio lenkų povandeninio laivo "Orzel".

Šis lenkų laivas pirmiausia pabėgo iš Gdynės uosto, kad nepakliūti vokiečiams. Nuplaukė į Talino uostą ir ten rengtasi jį internuoti.

Lenkai staiga pabugo sovietų ir paspruko jūron. Su savimi pasiėmė dar ir du estus jūrininkus. Po trijų parų lenkai estus paleido valtyje arti Švedijos pakraščių.

Paleistieji estai sako, kad lenkų povandeninis laivas turi 16 torpedų ir sovietų laivams pavojingas.

Dėl šio lenkų laivo paspukimo iš Talino uosto, sovietų laivynas blokavo Estijos pakrantes.

NUŽUDYTO RUMUNŲ PREMJERO TESTAMENTAS

BUKARESTAS, rugs. 22. — Valstybės tarybos susirinkime Rumunijos karalius skaitė nužudyto ministrų pirmininko Calinescu paliktą testamentą.

Calinescu nurodo, kad jis būtų palaidotas Arges kapuose, pietinėj Rumunijoj, šalia savo tėvo kapo. Taip pat nurodo, kad į kapus būtų vežamas paprastu valstietišku vežimu šešiais jaučiais.

UŽIMTUOSE LENKIJOS PLOTUOSE SOVIETAI SKLEIDŽIA KOMUNIZMĄ

MASKVA, rugs. 22. — Sovietų vyriausybė imasi visų galimų priemonių okupuotose Lenkijos teritorijose ko veikiau praplėsti ir įgyvendinti komunizmą ir bolševistinę ideologiją.

Anot bolševikų, užimtose teritorijose valstiečiai esą labai palankūs sovietų kariuomenei. Miškuose slapstosi daug lenkų kareivių. Sako, valstiečiai juos gaudą, suriša ir pristatą sovietams.

Sovietų kariuomenės vadai iš valstiečių sudarę komitetus ir šie įpareigoti išdalinti tarp bežemių dvarų žemę.

Žiniomis iš okupuotų Lenkijos plotų, tenai viskas tvarkoje, esą visur grįžęs normalus gyvenimas, gyventojai patenkinti okupantais. Kai kur jau leidžiami komunistiški ukrainų ir gudų kalbomis laikraščiai.

Sovietų kariuomenė užėmusi miestus Pinską ir Kobriną.

SENATE KOVA PRIEŠ NEUTRALYBĖS AKTO KEITIMĄ

WASHINGTON, rugs. 22. — Eilė senatorių griežtai pasisakė prieš prez. Roosevelto sumanymą atšaukti ginklų embargo iš neutralybės akto, o kitas akto dalis palikti kaip yra.

Prezidentas pranešime pareiškė, kad embargo atšaukimas daugiau užtikrintų Amerikai išlaikyti pusiausvyrą, kad nepakliūti į karo viesulą Europoje. Bet jis nepadavė stipraus argumento taip tvirtindamas, sako jo sumanymui priešininkai. Ir negali būti nė klausimo, kad embargo atšaukimas užtikrintų Amerikai taika. Atšaukimu greit pasinaudotų tik viena kariaujančioji pusė. Tas būtų neteisinga ir pavojinga.

ANGLIJOJE VISI RINKIMAI ATIDĖTI

LONDONAS, rugs. 22. — Dėl karo visokie rinkimai Anglijoje arba atidėti, arba panaikinti.

UŽSIBAIGIA VASAROS ŠVIESOS TAUPYMAS

Rytoj, rugsėjo 24 d., Chicagoj uždaromas vasaros šviesos taupymas, kurs veikė nuo paskutinio balandžio mėn. sekmadienio.

Vadinasi, rytoj anksti rytą laikrodžiai nustatomi normaliai — viena valanda atgal.

TURKŲ MINISTRAS IŠVYKO Į MASKVĄ

ISTANBULAS, rugs. 22. — Turkijos užsienių reikalų ministras Saracoglu išvyko į Maskvą. Matyt, jis tenai padarys nepuolimo sutartį su sovietais.

ITALIJA NESIKIŠ KARAN

PARYŽIUS, rugs. 22. — Žiniomis iš Romos, Italijos fašistų vyriausioji taryba 21 balsu prieš 8 nusprendė nesikišti į šiandieninį karą Europoje.

VOKIEČIAI PAKEITĖ GDYNĖS VARDĄ

BERLYNAS, rugs. 22. — Lenkų įtaisytą uostą Gdynę arti Dancigo naciai pavadino Gotenhafen vardu.

ANTRADIENĮ, RUGS. 26, CHICAGOJ MOKYKLOS BUS UŽDARYTOS

Dėl Amerikos Legijono suvažiavimo ruošiamo antradienį, rugsėjo 26 d., didelio parado tą dieną visos viešosios ir katalikiškos vidurinės ir pradžios mokyklos bus uždarytos, kad duoti progos vaikams matyti legijonierių paradą.

VARŠUVOS LENKAI VIS SEKMINGAI GINASI

BUDAPESTAS, Vengrija, rugs. 22. — Iš Varšuvos burmistras Starzynskis, kurs vadovauja miesto gynimui, per radiją praneša, kad lenkai atlaikys vokiečių apgulimą "su nepalaužta dvasia".

Jis praneša, kad Varšuva dieną ir naktį bombarduojamas. Žūva daug moterų ir vaikų. Daug namų sugriauta. Skaudžiai nukentėjo karališki rūmai, nacionalinis muziejus, mokyklos, ligoninės ir darbininkų gyvenami namai. Vokiečiai lakūnai bombomis klaidingai sugriovė sovietų pasiuntinybės namus.

Burmistras pareiškia, kad karžygingus darbus atlieka savanoriai ugniagesiai gesindami mieste vokiečių sukeliamus gaisrus.

Anot burmistro, Varšuvos gynėjai visais šonais atbloškia vokiečius, besistengiančius įsiveržti į miestą.

UKRAINŲ GAUJOS ŽUDO LENKUS

BEREZKI, Lenkija, rugs. 22. — Sovietų kariuomenei įsiveržus Lenkijon, išilgai Karpatų tuojau iškilo jaunų ukrainų gaujos. Užsiima lenkų ir žydų žudymais ir plėšimais.

TRADICINĖ VANDENS ŠVENTĖ ZARASUOSE

KAUNAS (per paštą). — Zarasai virsta viena įdomiausių vietų Lietuvoje. Niekur kitur atvykęs ekskursantas negali gerėtis gražiaisiais gamtovaizdžiais, kaip Zarasuose. Kartais Zarasai mėgsta ir iškilmingiau pasirodyti. Toks pasirodymas įvyksta per vandens šventę.

Šiais metais vandens šventė įvyko rugpiūčio 15 d. Šventė atrodė dar didingesnė, nes tą dieną Zarasuose įvyko Žolinių atlaidai ir didžiulis jomarkas. Vandens šventė, jomarkas sutraukė daug žmonių iš visos Lietuvos.

Jau rugp. 14 d. ėmė važiuoti dideli būriai žmonių. Taip pat miesto rinkoje rikiavosi kaimo moterys su savo drobėmis ir audiniais, nes vyko ir audinių mūgė. Jomarke vyko gyva prekyba. Pilni vežimai obuolių, riestainių greit buvo ištuštinti. Be to, užteko įvairių pinigų viliotojų, kurie su įvairiomis kombinacijomis lengvino "kermošnikams" pinigines. Labai įdomiai atrodė "laimės šulinys", kuriame merginos už 30 ct. galėjo ištraukti kokį daiktelį ir "meilės" laišką.

Visi laukė pačios rugpiūčio 15 d. Po iškilmingų pamaldų būriai žmonių ėmė plaukti už tilto, prie plaukyklos, kur įvyko vandens šventė. Reikia pasakyti, kad šventėje dalyvavo tūkstantinis žiūrovų skaičius.

Tuojau prasidėjo tarpmiestinės Zarasai — Ukmergė plaukymo rungtynės, o joms pasibaigus įvyko rungtynės tarp vietinių plaukikų. Po plaukymo prasidėjo laivų karnivalas. Vienas po kito ėmė plaukti skoningai išpuošti laivai. Tokių laivų matėsi apie 30. Kai kurie laivai buvo su reikšmingais užrašais, kaip: "Jūsų dukterų meilę liudija gražiai sutvarkyti kapai". Prie užrašų stovėjo skoningai padirbti kryžiai ir gražiai sutvarkyti kapai.

Toliau sekė šienapiūtės vaizdas ir užrašas: "Per šienapiūtę dirbkime dėl tėvynės". Arba, tarp patrankos vamzdžių pakabintas pritaikytas užrašas: "Taika ar karas?". Tokių reikšmingai išpuoštų laivų matėsi ne vienas. Išpuošime matėsi atvaizduota mūsų pajūrio vaizdai. Gedimino pilis ir kt.

Komitetas įvertindamas padėtą laivų puošime triūsą, laivų puošėjams paskyrė daug piniginių dovanų, todėl beveik kiekvienas padėjęs šiek tiek triūso gavo dovaną. Visais šventės reikalais rūpinosi sudarytas komitetas.

NE EUROPOS, BET SAVO ŠALĮ GINKLUOTI

Pirmadienį Chicagoj atidaromas Amerikos Legijono suvažiavimas. Legijono nacionalinis vadas S. F. Chadwick griežtai nusistatęs prieš ginklų embargo atšaukimą iš neutralybės įstatymo.

Jis sako, kad kongresas rūpintusi savo šalį, ne Europą, ginkluoti.

PADĖKONĖS DIENOS ĮSTATYMAS

WASHINGTON, rugs. 22. — Kongresui įteiktas įstatymo projektas, kuriuo norima nustatyti dieną nacionalinei Padėkonės dienos šventei, kuri turėtų būti kaip buvusi paskutinį lapkričio ketvirtadienį.

ORAS

CHICAGO SRITIS. — Šiandien numatomas debesuotumas ir šilčiau.

Saulė teka 6:38, leidžiasi 6:47.

"DRAUGAS"
THE LITHUANIAN DAILY FRIEND
2334 SOUTH OAKLEY AVE., CHICAGO, ILLINOIS
Published Daily, Except Sunday.
SUBSCRIPTIONS: One Year — $6.00; Six Months — $3.50; Three Months — $2.00; One Month — 75c. Europe — One Year — $7.00; Six Months — $4.00; Copy — 3c.
Advertising ir "DRAUGAS" brings best results.

"DRAUGAS"
Išeina kasdien išskyrus sekmadienius.
PRENUMERATOS KAINA: J. Amerikos valstybėse: Metams — $6.00; Pusei metų — $3.50; Trims mėnesiams — $2.00; Vienam mėnesiui — 75c. Kitose valstybėse prenumerata: Metams — $7.00; Pusei metų — $4.00. Kopija — .03c.

Skelbimų kainos prisiunčiamos pareikalavus.
Entered as Second-Class Matter March 31, 1916 at Chicago, Illinois Under he Act of March 3, 1879

Belaukiant Veikimų Vakarų Fronte

Rytinis karo frontas susmuko greičiau, negu bet kas tikėjosi. Lenkai, žinoma, nepriśileido nei minties apie susmukimą. Jie svajojo apie susmukdymą vokiečių armijos kur nors apie Berlyną ir taikos padiktavimą vokiečių sostinėje.

Anglai ir prancūzai tikėjosi, kad lenkai išsilaikys bent pusę metų.

Nei patys vokiečiai netikėjo, kad galėsią taip greit su lenkais apsidirbti. Vokietijos jėgos Varšuvos sienų pasiekė dviem savaitėm anksčiau, negu karo vadovybė buvo apskaičius, o Lenkijos frontas sutrūko trimis ar daugiau savaičių anksčiau, negu vokiečiai manė.

Laikymasis Varšuvos ir kelių kitų vietų vokiečių karo vadovybei nesudaro problemos.

Dabar visas vokiečių karo vadovybės dėmesis yra nukreiptas į vakarų frontą. Ten dabar veikimai pagyvės ir paįvairės. Be to ir Anglijos premieras Chamberlain, atsakydamas į Hitlerio prakalbą Dancige, pareiškė, kad netrukus anglai padidinsią karinius veikimus. O Hitleris toje prakalboje Dancige pareiškė, turįs pasauliui surpryzą.

Taigi, turbūt, esame išvakarėse didelių imtynių vakarų fronte.

Pirmiausia pažiūrėkime kokie buvo iki šiol Anglijos kariniai žygiai prieš Vokietiją.

Pirmas Anglijos rūpestis yra tai palaikyti jūrų saugumą. Anglijos karo laivynas apvalė jūrą nuo vokiečių bet kokių laivų ir veda budrią kovą prieš submarinus. Be saugios jūros Anglija yra bejėgė. Todėl Anglijos laivynas tuoj užblokavo Vokietijos pakrantes. Šis darbas Anglijai nėra sunkus, nes Vokietijos karo laivynas prieš Anglijos yra tik nykštukas. Kur kas sunkiau Anglijai buvi Didžiojo Karo metu. Tada Vokietijos karo laivynas buvo gana didelis ir galingas. Vokietijos karo laivai, pasklidę po įvairias jūras, pridarė labai daug nuostolių ir sudarė didelę problemą juos sugaudyti ir sunaikyti. Dabar tos problemos nėra. Yra tik kova su submarinais.

Vokiečių problema vakarų fronte buvo tokia: tik gintis tol, kol susmuks lenkų frontas, nei nebandyti sudaryti Anglijai pavojų jūroje, o tik trukdyti Anglijos prekybinį susisiekimą submarinais; saugoti, kad Anglijos karo laivai neįsiveržtų į Baltiją ir nesutrukdytų vokiečių susisiekimą su norvegais, švedais, suomiais, rusais.

Vakarų fronte vokiečiai negali taip smarkauti, kaip rytų fronte. Prancūzai ir anglai tai ne lenkai. Bet ten ir prancūzams su anglais sunku ką nors didingo ir imponuojančio parodyti. Tas yra dėlto, kad prancūzai turi garsią Maginot liniją, o vokiečiai turi garsią Siegfriedo liniją. Prancūzai tikrina, kad jų liniją neįveikiama, vokiečiai sako tą pat. Ir visi pašaliečiai pripažįsta, kad kaip prancūzų, taip ir vokiečių apsigynimo linijos yra be galo tvirtos.

Prancūzai apie savo Maginot liniją sako, kad jos nei pragaro galybės neišgriautų.

Prancūzų Maginot linija prasideda nuo Šveicarijos parubežio ir eina Vokietijos parubežiu ir paskui Belgijos parubežiu tęsiasi iki jūros. Todėl jei vokiečiai, kaip per Didįjį Karą kad darė, briautusi per Belgiją, tai per ją perėję vistiek atsimuštų į Maginot liniją.

Siegfriedo linija, vokiečių apsigynimo linija, eina lygiagrečiai su prancūzų apsigynimo linija.

Prancūzų apsigynimo linija buvo statoma per 14 metų. Ji jau buvo gatava, kuomet vokiečiai pradėjo savąją budavoti.

Po Didžiojo Karo Prancūzija taip uoliai ginklavosi, kad iki šiol tam reikalui išleido 12 bilijonų dolerių. Maginot linijai pastatyti išleista $400,000,000.

Vokiečiai savo apsigynimo liniją pastatė per tris metus. Tą darbą pradėjo 1936 m. Ypač jos užbaigimas atlikas su didele paskuba. Mat 1938 m. buvo Čekoslovakijos krizis. Hitleris nebuvo tikras apie tai, ar Prancūzija ir Anglija kariaus už Čekoslovakiją. Todėl įsakė kuo greičiausia baigti apsigynimo liniją. Prie to darbo buvo sutraukta 300,000 darbininkų, 90,000 kareivių ir 100,000 jaunuolių (vokiečių CCC).

Vieni sako, kad toks greitas darbas negalėjo būti tinkamai atliktas. Kiti nurodo Didžioji Karo apkasus. Tie apkasai į labai trumpą laiką buvo padaryti, vienok, atsilaikė.

Visi karo dalykų žinovai pripažįsta, kad abi apsigynimo linijos ir prancūzų ir vokiečių yra labai drūtos. Bet ar jos yra iš tikro neperlaužiamos? Netolimoj ateity tas pasirodys.

Europą Užplūsta Nauji Barbarai

Moderniškosios civilizacijos lopšys yra Europa. Europoj įleido šaknis ir išbujojo krikščionybė.

Europos progresas, vienok, nėjo tiesiu keliu. Buvo atsiradę daug trukdytojų. Jau prieš Kristų į Europą bandė įsiveržti azijatai, bet graikų buvo atmušti.

Kuomet Romos imperijoj jau buvo įsigalėjus krikščionybė, tai teutonai, dabartinių vokiečių ainiai, išsijudino, užtelėjo iš šiaurės į pietus ir pakrikdė besivystantį civilizuotą gyvenimą. Toliau Europos gyvenimą trukdė totorių, turkų, arabų įsiveržimai.

Dabar Europai gręsia nauji barbarai. Ne kokie atėjūnai, bet atsiradę savųjų tarpe.

Jau po Didžiojo Karo buvo atsiradę pesimistų, kurie ėmė tvirtinti, kad Europos saulė jau leidžiasi, kad Europos civilizacija jau ėmė pulti, kad progreso jau ten nesą, kad ją užplūstą nauji barbarai.

Tame klausime atsirado ne viena knyga.

Iš katalikiškų rašytojų apie Europos bėdas labiausia pasižymėjo Gonzague de Reynold, Friburgo universiteto profesorius. Jisai parašė veikalą "TRAGIŠKOJI EUROPA", kuri šiemet pasirodė lietuviškame vertime. Kas tame veikale buvo nurodinėjama, tas šiomis dienomis įvyksta.

Autorius savo veikale pareiškė: "Mes visi jaučiame, kad civilizacijai gręsia pavojus arba mažiausiai, kad ji šuoliais kinta, ne tik smarkiai, bet ir brutaliai".

Dr. A. Maceina "Tiesos Kelyje" rašydamas apie minėtą knygą nuo savęs pareiškė:

"Iš Rusijos lygumų ir iš Vokietijos miškų ateina nauja barbarų banga, ateina ne stebėtis esančia civilizacija, bet ją niekinti ir griauti. Girios filosofija — Waldphilosophie — šiandie pradeda perskverbti naujasias kartas Vakaruose ir Rytuose. Savotiška dvasinio pamišimo epidemija apima vis platesnius sluogsnius. Todėl atviras, sąmoningas nusigrįžimas nuo kultūros, jos naikinimas ir griovimas šiandien yra labai galimas. Reikia tik, kad girios instinktai kurio nors įvykio būtų atpalaidoti. Todėl nors teoretiškai mes žinome, kad grįžimas prie dvasinio centro būtų Europai išsigelbėjimas, bet praktiškai mes tokio grįžimo nematome ir nežinome priemonių, kaip pažadinti mases, ypač naujasias kartas, grįžti prie šio dvasinio centro. Mes nežinome priemonių moderninio žmogaus širdyje pažadinti prarastą Dievo pasiilgimą. Mes tik matome, kad šitą tuščią ir Dievui rezervuotą vietą užima tikėjimas medžiagos arba gyvybės galybe. Dvasios galybė šitų žmonių yra nejaučiama. Kaip juos šiuo atžvilgiu pajaudinti, mes nemokame. Gal tai yra mūsų metodų, mūsų priemonių silpnumas, gal tai yra prie pražūties einąs apakimas, sunku pasakyti. Viena aišku, kad Europa yra ištikro tragiška".

Tie žodžiai buvo rašyti praėjusį pavasarį, kada prasidėjusis karas dar toli buvo. Dabar minėti išvedžiojimai darosi reikšmingesni. Dabar matome dviejų krypčių barbarus — komunistus ir nacius, bendrą frontą sudariusius ir pasišovusius ugnyje ir krauju sunaikinti krikščionišką Europos civilizaciją.

Taigi Europos ir viso pasaulio ateitis yra tamsi ir juoda.

Sekretoriaus Raportas A.L.R.K. Federacijos XXVII Kongresui

Lietuva ir Mes

Per paskutiniuosius metus mūsų tauta pergyveno didelių sukrėtimų. Lenkijos ultimatumas, grąsinęs Lietuvos užpuolimu ir Klaipėdos atplėšimas nuo Lietuvos skaudžiai palietė visą mūsų tautą. Palietė ir mus, Amerikos lietuvius. ALRK Federacijos valdyba pati pirmoji šiais kritingais tautos gyvenimo momentais padarė tam tikrų žygių. Federacijos sekretorijatas siuntė kablegramas į visas Europos didžiųjų valstybių sostines, prašydamas, kad užtartų Lietuvą ir neleistų Lenkijai ją užpulti. Taip pat siuntė telegramas Jungtinių Valstybių vyriausybei, kai kuriems senatoriams ir kongresmanams, prašant, kad panaudotų savo įtaką sulaikyti Lenkiją nuo smurtiško žygio. Buvo išsiuntinėtos telegramos Federacijos skyriams ir visiems lietuviams klebonams Amerikoj, kad siųstų protestus prieš Lenkijos užsimojimą Lietuvą pulti ir rinkti aukas į tuo metu atgaivintą Tautos Fondą. Paraginimo pasekmės buvo labai gražios. Beveik visose kolonijose surengti masiniai susirinkimai, išnešti protestai ir pasiųsti į nurodytas vietas. Ir aukų šiek tiek surinkta Lietuvos apsigynimo reikalams.

Panašūs žygiai buvo padaryti ir šiemet, kuomet Vokietijos naciai grąsino atplėšti nuo Lietuvos Klaipėdos kraštą. Nors tai nieko nepagelbėjo, tačiau, padarė atatinkamų žygių, turime ramesnę sąžinę ir užsiregistravome įvairių valstybių sostinėse, kad mes nesutinkame su vokiečių smurtu ir kad prieš jį protestuojame.

Ir vienu ir kitu atveju (kai lenkai grąsino Lietuvai ir vokiečiai atplėšė Klaipėdą), Federacijos valdyba spaudoje paskelbė atatinkamus pareiškimus. Lietuvos vyriausybei taip pat buvo pasiųstos kablegramos su energingais pareiškimais Amerikos lietuvių katalikų organizuotosios visuomenės vardu.

Žodžiu, per pastaruosius dvejus metus Lietuvos reikalams teko stipriai padirbėti.

Nuo ALRK Feder. XXVI Kongreso praėjo du metai. Tas kongresas, įvykęs 1937 m. rugpiūčio mėn. Lawrence, Mass., buvo istoriškas, nes jame dalyvavo J. E. Vyskupas M. Reinys. Dėka mūsų t. y. Federacijos centro valdybos nario gerb. kun. Pr. M. Juro rūpesčiui, kongresas buvo šauniai prirengtas.

Per paskutiniuosius du metus tarptautinėj politikoj, Lietuvos ir, pagaliau, mūsų visuomenės gyvenime buvo daug svarbių įvykių. Čia savo raporte bent trumpai pažymėsiu tuos įvykius, kurie vienu ar kitu būdu buvo surišti su mūsų veikimo centru, su Federacija.

Federacijos valdyba, kiek leido sąlygos, rūpinosi, kad lietuvių katalikų reikalai būtų tinkamai atstovaujami, kad mūsų veikimas eitų vieningai, kad palaikyti artimus ryšius su šio krašto ir Lietuvos katalikų organizacijomis — veikimo centrais.

Tuoj po XXVI Kongreso

Tuoj po iškilmingojo Federacijos kongreso Lawrence lietuvių Šv. Pranciškaus parapijos klebonijoje susirinko naujai išrinktieji į valdybą žmonės, aptarė svarbesniuosius organizacijos reikalus ir šiaip pasiskirstė pareigomis: Kun. K. Urbonavičius, dvasios vadas; dr. A. Rakauskas, pirmininkas; A. Aleksis, vice pirmininkas; L. Šimutis, sekretorius; kun. Ig. Albavičius, iždininkas; valdybos nariai: kun. dr. J. Navickas, MIC., kun. Pr. Juras, kun. J. Balkūnas ir J. Laučka.

Pirmininkui, iždininkui ir sekretoriui gyvenant vienoje vietoje, dažnai prisieidavo susirinkti ir aptarti ne tik bėgamuosius Federacijos, bet ir aktualiuosius visuomenės reikalus. Apie svarbesniuosius reikalus būdavo painformuoti visi centro valdybos nariai, kai kada visa Taryba ir net Federacijos skyriai bei apskritys.

Vajai ir jų duomenys

Visos mūsų organizacijos kasmet daro vajus, kad laimėti naujų narių. Paskutiniais keleriais metais jos visos stengės pritraukti daugiau jaunimo. Federacija, kiek leido sąlygos, rėmė šias gražias lietuvių katalikų organizacijų pastangas atitinkamais paraginimais spaudoje ir savo laiškuose į skyrius.

Turėjo savo vajus ir Federacija. 1938 ir 1939 m. gavėnios metu išsiuntinėjo po kelis tūkstančius laiškų kolonijų veikėjams padalinti draugijoms. Laiškuose draugijos buvo kviečiamos dėtis į Federaciją. Jos ir per spaudą buvo raginamos dėtis prie mūsų veikimo centro. Šios centro pastangos nebuvo tuščios. Federacija laimėjo keliolika draugijų. Susidarė naujas Federacijos skyrius Rochester, N. Y., darytos pastangos atgaivinti skyrius Cleveland, O.; Detroit, Mich., iš visų parapijų susidarė to miesto lietuvių katalikų veikimo centras, kuris pažadėjo bendradarbiauti su Federacijos centru; atgaivintas skyrius Aušros Vartų parapijoj Chicagoj.

Šalia Federacijos stiprinimo darbo, buvo stengiamasi vesti agitacija už lietuviškų katalikiškų laikraščių ir knygų platinimą.

(Bus daugiau)

Po Svietą Pasidairius

Ant vienos rokundos, tavorščiai, ir aš sutinku su balšavikais, būtent, kad kalėjime visiems politkaliniams būtų laisvė. Balšavikai nuolat šneka ir rašo, strošniausiai piktindamies, kad jei valdžia nutvėrė politkalinį, tai tuojau į kalėjimą ir atėmė jam visokią laisvę. Tai negera. Iš tikrųjų, kaip gi žmogus gali gyventi be laisvės? Taigi, sykiu su balšavikais protestuoju prieš atėmimą politkaliniams visokios laisvės ir balsuoju už tokią rezoliuciją:

1. Pašalinti iš kalėjimų visus sargus.

2. Kalėjimo durys turi būt nerakinamos.

3. Kalėjimo kameros turi būt įrengtos moderniškai, su visokiais patogumais.

4. Kiekvienas kalinys turi turėt automobilių, o didesnį politkaliniai ir šoferį.

5. Kiekvienas kalinys turi turėt sekretorių, kuris perskaitytų jam siunčiamas į kalėjimą politiškas gromatas ir į jas atsakinėtų.

6. Leisti drūkavot savo popierą.

7. Vardinių ar gimtinių dienoj surengti parc ir apdovanoti, kaip dabar pas mus ne kalėjime yra madoj.

8. Valdžia turi mokėti tokiam kaliniui pensiją.

9. Kiekvienam kaliniui leisti pasirinkti kukorių, kuris gamintų valgį valug jo noro.

10. Turi gauti ir kitokių laisvių, kurios čia dar liko neišvardintos.

Vienoj Pietų Amerikos lietuvių popieroj tulas poetas Mizantropas apie šių čėsų mergelių madas šitaip dainuoja:

"Dažosi lupas,
Skruostus pešioja,
O į rimtumą
Tiktai numoja.

Grakščios manieros,
Švelnūs veideliai,
Dažnai nurodo
Ateičiai kelią.

Kasas nukirpo,
Tartum, aveles,
Gražų veidelį
Pudrina, velia.

Trisdešimts metų
Kai susilaukia,
Tada iš pykčio
Nudažo plaukus".

— Tai tavo sūnus dar vis tebesimokina? Juk universitetą, rods, turėjo baigti ir jau įgyti daktaro diplomą.

— Ir man taip rodėsi. Ale vaikas sako, kad jis turi dar du metus išbūti universitete, nes, esą, jo senesnis daktaras, tuo labiau žmonės juo pasitiki.

Geriau laiku pradėti, negu darbe skubėti.

Du Broliukai

Kaip Lietuva Dabar Turi Laikytis

(**Nuo redakcijos.** Straipsnis buvo parašytas tuojau po to, kaip spaudoje buvo pasirodę žinios, kad Hitleris pataręs Lietuvai atsiimti Vilnių).

Kelias iš eilės valstybes ir daugelį tautų pavergdamas, Hitleris įgijo pasaulio juo nepasitikėjimą, pasibiaurėjimą ir sukėlė daugumą prieš save. Tų užgrobimų pradžioje dar jam lengviau buvo aiškintis ir savo darbus pateisinti, turint savo pusėje jėgą ir vieną kitą valstybę šalininkę. Bet dabar jau tas Hitlerio smurtas nebegalima pateisinti. Tenka naujų priemonių griebtis. Tai jis ir apsimeta dabar, neva kitoms nuskriaustoms valstybėms patarnaudamas Vokietijos karu: Slovakijai, Sovietų Rusijai užleisdamas vienos Lenkijos sritis, o Lietuvai grąžindamas Vilnių. Šiuo momentu Hitleris negalėjo kitaip pasielgti dėl pasaulio opinijos, o svarbiausia, tai dėl savo naudos. Priešingu atveju, jis nebūtų turėjęs Stalino savo pusėje ir prieš save nustatęs mažąsias valstybes, ne tik Pabaltijy, bet Skandinavuos, Balkanuos ir kitur. Jeigu Vokietija, tuč-tuojau po Lenkijos nugalėjimo, su britais-prancūzais taikos nepadaro, tai jai svarbu, kad nors mažosios valstybės pasiliktų neutralėmis, kaip per karą su Lenkija, kas Hitleriui žymiai padėjo greit apsidirbti, nesant galimybės sąjungininėms susisiekti su lenkais. Užtat dabar jis ir **pamėtė** kelioms valstybėms po svetimų žemių gabalą, kad jos ir kitos matytų Hitlerį esant mažųjų valstybių užtarėju. Tegul būtų Anglija - Prancūzija į šį karą prieš Hitlerį neišėjus, jam nebūtų užtekę vienos Lenkijos. Ir Sovietai, matomai, ne dėl vienos Ukrainos ir Gudų krašto iš Lenkijos atsiėmimo su Hitleriu susidėjo. Juodu būtų daugiau mažesnių kaimynų pavergę. Jei Sovietai nenorėtų Lietuvos ir kitų jos kaimynų, nebūtų iš karto užėmę Vilniaus. Kada britai - prancūzai vėl pakartotinai pareiškė tol kariausią, kol Hitlerį ir nacizmą sunaikinsią, tai Hitleris ir paspaudė sovietus lietuviams tuo tarpu užleisti Vilnių ir toliau nežygiuot į Pabaltiją.

Toliau nuo laikonosios sostinės dalis Lietuvos kariuomenės žygiuoja svarbioms pareigoms.

Dėl tų pačių priežasčių šiomis dienomis Sovietų Rusija nori savo pusėn patraukti Turkiją, kuri lig šiol buvo santarvėje su britais - prancūzais. Jeigu Hitleris taiso kitų valstybių klaidas svetimų teritorijų užgrobimo atžvilgiu, tegul jis atiduoda laisvę Austrijai, Čekoslovakijai, Klaipėdos kraštui ir Lenkijai. Atėmęs Dancigą ir Koridorių, pavedęs rusams Ukrainą ir kitiems kas pridera, neturėjo visos Lenkijos praryti, iššudydamas žmones, sugriaudamas visą lenkų tautos kultūrą ir civilizaciją. Šis Lenkijos apkarpymas būtų buvus didelė ir perdidelė jai pamoka ir pabauda už pirmesnes skriaudas kitiems ir mums, lietuviams. Bet Hitleriui to neužtenka. Jis nori tureti iš Lenkijos kitą Čekoslovakiją. Mano nuomone, Lenkija jau atpirko savo nuodėmes, beveik viena išstodama prieš daug stipresnį už save — visos Europos baubą — Hitlerį. Lenkija negalėjo nepermatyti savo likimo, bet jai buvo negarbė pulti po kojų tokiam žemam gaivalui. Po Lenkijos būtų atėjus eilė Lietuvai ir kitoms mūsų kaimynėms. Klausimas, ar mažos valstybėlės būtų prisišaukusios Angliją ir Prancūziją pagalbon?!...

Lenkai taip dabar yra nukentėję, kad švelnios širdies lietuviui nebepatogu jiems senų sąskaitų priminti.

Koks dabar yra Vilnius ir jo kraštas Mieste statyba, gatvės ir visokie įrengimai yra apleisti. Dėl buvusios tvarkos ir priespaudos lietuviai beveik neturi savo mokyklų, draugijų, pramonės — prekybinio pobūdžio įmonių ir kultūrinių įstaigų. Nesant valdžios pastangų ir iniciatyvos, žemės ūkio kultūra randasi žemam stovy. Mažai tėra geros žemės ir pavyzdingesnių ūkių. Dirvožemis daugiausia yra priesmėliai ir jiems atatinkami pasėliai: bulvės, grikiai, pašarai gyvuliams ir kai kurie javai. Iš tos priežasties žemdirbiai gyvena nepasiturinčiai.

Dabartinio karo metu į šį kraštą, kaipo ramesnį, priplūdo iš Lenkijos daug bėglių. Ypatingai Vilnius pilnas žydų, neaktyvės lenkų kariuomenės ir kitų piliečių pabėgėlių. Lietuvai Vilnių užėmus bus daug vargo. Šis neturtingas kraštas negalės to gyventojų pertekliaus išmaitinti. Daug ką teks iš Lietuvos gabenti į Vilnių. Jau tokia Lietuvos dalia! Jai grįšta atplėšti kraštai suvargę ir atstatymo reikalingi.

1920 m. trumpam laikui buvo atitekęs Lietuvai Vilnius per mūsų kariuomenės žygius. Tada tuojau Lietuvos valdžia, norėdama ten įsikurti ir gelbėti gyventojams, perkėlė ten įstaigas ir turtą, bet netikėtas lenkų želigovskininkų užpuolimas privertė valdžią ir kariuomenę pabėgti iš Vilniaus ir viską palikti. Nuostoliai buvo tokie dideli, kad ilgai žinovai žmonės ir valdžia gailėjosi, kam neapgalvoję taip greit visokį valstybės turtą ir inventorių į Vilnių nukėlę.

Klaipėdos kraštą atvadavus, Lietuva per 16 metų visokiais būdais dėjo savo kapitalą į šio krašto sutvarkymą visais atžvilgiais. Pagilino ir išmūrijo Klaipėdos uostą, pastatė sandėlius javams, fabriką žuviai, rūmus mokykloms ir įstaigoms; ištisas gatves pristatė namų darbininkams; teikė paskolas, pašalpas, pensijas, dovanas žvejams ir kitiems vietiniams — gavo kam reikia ir nereikia; skyrė lėšas kursams ūkininkaitėms, ūkininkams ir amatininkams. Netekus Klaipėdos, akademinis, gimnazijų, amatų mokyklų mūsų jaunimas iš savo erdvių, higieniškų rūmų persikėlė į Lietuvą

(Tesinys 4 pusl.)

Pradeda kelionę į Piknikų Pabaigtuves Spalių 22 d., 1939 — visiems pažįstamas Telšių Kupčius.

NEURITIS

RELIEVE PAIN IN FEW MINUTES

To relieve the torturing pain of Neuritis, Rheumatism, Neuralgia or Lumbago in a few minutes, get the Doctor's formula NURITO. Dependable—no opiates, no narcotics. Does the work quickly—must relieve cruel pain, to your satisfaction in a few minutes or money back at Druggist's. Don't suffer. Use NURITO on this guarantee today.

GARSINKITĖS "DRAUGE"

Dar Kainos Nepakeltos,

bet sumažintos ant geriausių ir reikalingiausių namams reikmenų:— Aliejinių, Gasinių, Anglinių Pečių.

DIDELĖ NUOLAIDA.

Naujos rašomos mašinėlės: Royal, Corona, Smith po **$29.00** ir **$49.00**

Mažesnės rašomos mašinėlės po **$18.00**

Hoover Special.... **$19.50**

Norca, Eureka, General Electric, naujos, ... po **$29.50**

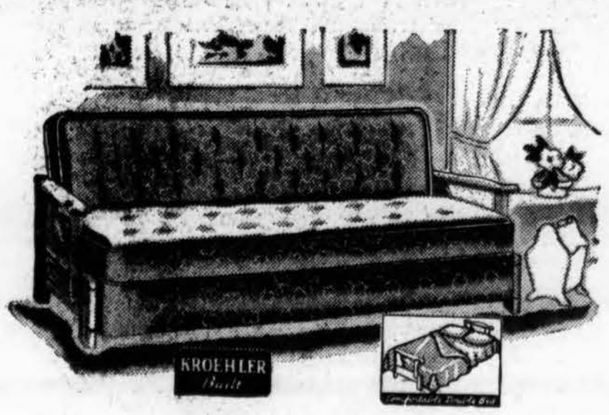

Gražios Studio Couch Sofos, kaip paveiksle, po **$29.50**

Paprastos Studio Couch, po **$18.50**

Trumpam laikui: 2 šmotų Parlor Setai, padaryti pardavimui po **$95.00** ir po **$47.50** — pigiau kaip perdirbti senąjį setą.

Elektrinės Ledaunės, Skalbiamos Mašinos dabar parduodamos su didele nuolaida.

JOS. F. BUDRIK

FURNITURE HOUSE

3409-21 South Halsted Street

TEL. YARDS 3088

Budriko Radio Programai:
WCFL—970 k. nedėlios vakarais 9 val.
WHFC—1420 k. ketvirtadienį 7 valandą vakare.
WAAF—920 k. pirmadieniai ir penktadieniais 4:30 v. po pietų Chicagos laiku.

Naujausios Lietuviškos Knygos

VISOS YRA RINKTINĖS DVASIŠKO TURINIO

Dvasiškijai jos yra ypatingai įdomios, skaitytinos

•

LEKCIJOS IR EVANGELIJOS — Antroji pataisyta ir papildyta laida, su kirčiais..... $2.25

NAUJASIS TESTAMENTAS — Antroji pataisyta laida, su kietais viršeliais..... $1.50

TIKĖJIMO SKYDAS — Parašė Kun. J. Židanavičius. Autoriaus leidinys $1.00

KANČIŲ LIŪDININKAI (Septynios Evangelijos Legendos) — Parašė Giovanni Papini; vertė Vetusius $0.50

KENČIANTIS KRISTUS (Mąstymai) — Parašė Kun. J. Aleksa, M.I.C., Kauno Sem. Dv. Tėvas.... $0.50

ŠVENTASIS RAŠTAS, Senojo ir Naujojo įstatymo. Išleido Kauno Arkivyskupas-Metropolitas Juozapas Skvireckas. Ketvirtas Tomas,... $4.00

PAŠAUKIMAS Į DVASINĮ LUOMĄ — Parašė Kun. P. Vaitukaitis. $0.25

Skubėkite pirkti šias knygas kol jų dar yra, nes žmonės beveik pusę jau išpirko. Kreipkitės šiuo adresu:

DRAUGAS PUBLISHING CO.
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.

Lietuviškas Viešbutis

2435 So. Leavitt St. Chicago, Ill.

Tel. ROOSEVELT 3552

Walter Neffas, sav.

Linksma girdėti, kad atvažiavus į Chicagą, surandi **Lietuvišką Viešbutį** pernakvojimui. Nagi, Laure, ar aš tau nesakiau, kad kaip atvažiuosi į Chicagą, tai rasi WALTERIO NEFFO Viešbutį? Jums kiekvienas lietuvis pasakys, nes jį žino. Mat jis turi puikiausius ir geriausius kambarius Vestsidėje. Kambariai švarūs. Galima privažiuoti iš visų dalių miesto ir jis jums patarnaus dieną-naktį, nes p. Walteris yra prielankus žmogus, senas gyventojas Chicagos miesto.

Lietuvos kariuomenės dalis — ulonai.

KLAUSYKITE

New City Furniture Mart

RADIO PROGRAMO

ANTRADIENIO VAK., 8:00 VALANDĄ, iš stoties WSBC — 1210 kilocycles.

Programe dalyvauja St. Louie-Louie Komediška Grupė ir didelė eilė kitų radio žvaigždžių.

Kaip Lietuva Dabar Turi Laikytis

(Tęsinys iš 3 pusl.)

tęsti mokslą netinkamose patalpose. Kiek milijonų milijonais litų Lietuva į Klaipėdą ir kraštą sudėjo, sunku šiandien apskaičiuoti. Tik pačioje Lietuvoje dar juntamas trūkumas visame kame ir sunki našta tebespaudžia žemdirbių ir darbininkų pečius. Netolimos praeities skaudžiai pamokyta, Lietuva turėtų būti dabar atsargi su Vilnium ir kraštu. Reikia tai reikia padėti savo tautiečiams vilniečiams, bet negalima stengtis tuojau pasaulį nustebinti Vilniaus atstatymu, kaip Klaipėdos. Europa dar nenurimo, dominuojantieji diktatoriai Lietuvą turi apsupę beveik iš trijų pusių: vakarų, pietų ir rytų. Karas žada plačiau įsiliepsnoti. Vienos valstybės skelbiasi būsiančios neutralėmis, kitos galvoja kurion pusėn įstoti, trečios tyliai ruošiasi iš karo gerai progai atėjus pasinaudoti ir t.t. Bendrai, šiuo momentu visur politika, slaptumas, nelaukiame nuoširdumo ir tiesos iš niekur. Nė viena valstybė nepasakys šiandien, ką ji mano. Tokiai padėčiai esant, šiandieniniai žadėjimai, santykiai, garantijos su kaimynais yra nepastovūs. Kas gali žinoti keno bus persvara už kiek laiko? Po karo gal kai valdovai diktuos dabartiniams diktatoriams ir mažoms valstybėms. Gal jie mums pridės, gal atims... Iš tos priežasties ne tik negalima galvoti apie sostinės, įstaigų, mokyklų į Vilnių perkėlimą, bet ir pačiame mieste nedaryti jokių įrengimų, naujų mokslo ir kitų įstaigų, surištų su išlaidomis. Visa tai įvykdyti po visiško Europos nusiraminimo ir po mūsų santykių su būsiančiais kaimynais tvirto sureguliavimo. Maža, nuskriausta, žemių ir pajūrio atplėšimu, valstybė turi laukti ir laukti progos atvaduoti savo brolius ir teritorijas. Ne jėga, bet susidėjusių aplinkybių dėka mes galime tai padaryti. Lietuva jau ne sykį parodė savo sugebėjimą savo teisėtas žemes atsiimti per jos sūnų pasišventimą ir drąsumą. Pro gai atėjus Dievas duos vėl mums atgauti senovėje mums priklausiusį, o paskutiniais metais lietuvių atstatytą ir sukultūrintą Klaipėdą ir kraštą su pajūriu.

Lietuvos valstybės uždaviniai šiais pavojingais laikais dideli ir sunkūs. Išlaikyti, ką dabar turime, atgauti, ką nustojome ir niekados nebepaleisti iš savo rankų valstybės dalių.

S. J-tė

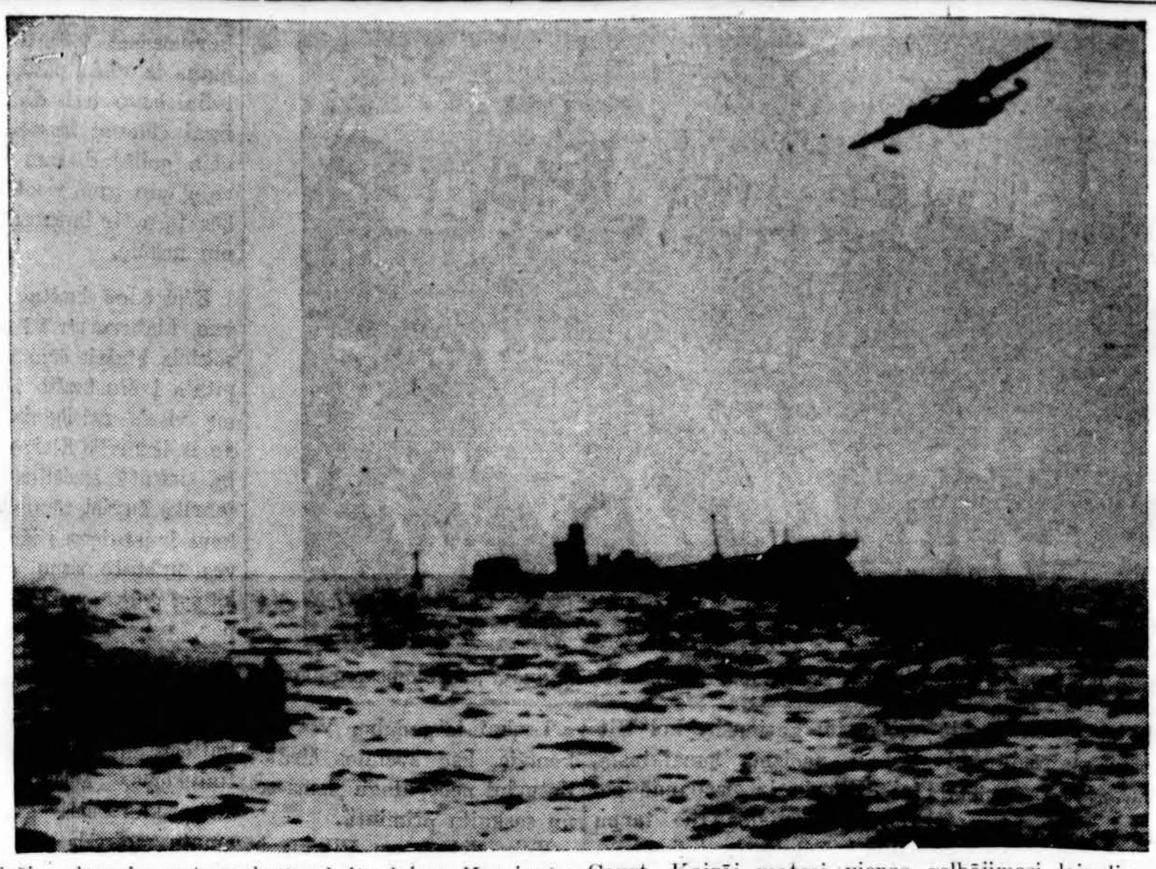

Vokiečių submarino sutorpeduotas britų laivas Kensington Court. Kairėj matosi vienas gelbėjimosi laivelis. Atskridę britų jūriniai lėktuvai išgelbėjo visą laivo įgulą — 34 žmo- nes. (Acme telephoto)

ĮSPŪDŽIAI ATSILANKIUS ŠIĄ VASARĄ LIETUVOJ

UKMERGĖ — 15,000 gyventojų, vienas seniausių Lietuvos miestų. Rusų laikais buvęs stambus administracinis apskrities centras. Ukmergės miestas man yra gerai žinomas nuo pat jaunystės dienų, nes nuo čia 5 km. atstume Deltuvos miestely aš gimiau. Anais laikais Ukmergės miestas buvo apšepęs neįspūdingas, taip kaip ir kiti rusų valdantieji miestai. Kas pažino Ukmergę tais laikais, dabar atsilankęs gauna neparastą įspūdį — koks skirtumas. Įdomi 1386 m. įsteigta bažnyčia ir klebonijos dalis (dviejų metrų storio mūras) Vidury miesto piliakalnis, kuriam nekartą tekdavo atremti priešų puolimus. Šventoji upė XVIII amžiaus pabaigoje buvo pripažinta tinkama laivininkystei ir joje nebuvo leidžiama steigti malūnus ir užtvankas.

Šių dienų Ukmergė

Mieste veikia vandens sukama elektros stotis, miesto centre gražus sodelis - parkas, jame pastatytas aukštas paminklas su užrasu. Lituania restituta — Atstatyta Lietuva. Mieste yra keletas naujoviškų pastatų dirbtuvių, kelios gimnazijos ir patogūs viešbučiai. Amerikiečiams atsilankius į Ukmergę rekomenduotina apsistoti Rambyno viešbuty, Juozapavičiaus prospektas No. 10, sav. Č. Petravičius. Viešbutis švarus, pačiam centre, geras patarnavimas bei maistas, už nebrangią kainą. Savininkas labai mandagus ir vaišingas. Ukmergėj šiais metais pastatyti didingi Respublikos Prezidento Antano Smetonos vardo gimnazijos rūmai. Senosios gimnazijos rūmuose mokytojų seminarija, tie rūmai dabar irgi atremontuojami. Ukmergės mieste pastatytos labai moderniškos ir didelės kareivinės. Ukmergė dabar yra didelio judėjimo miestas. Miesto centre yra graži autobusų stotis. Iš Ukmergės galima susisiekti autobusais į visas Lietuvos dalis. Tarp Ukmergės ir Jonavos, Vokietijos okupacijos laikais išvestas siaurasis geležinkelis. Autobusu nuvažiuoti į Kauną Rambyno plentu ima apie dvi valandas laiko.

Ukmergės įžymybės

Viena tai Pabaisko 1435 m. kautynių laukas, kur buvo susidūrusios dvi galybės: Žygimano Kęstutaičio kariuomenė ir lietuviškos orientacijos šalininkas, Švitrigaila, kuriam padėjo kardininkai. Laimėjo Žygimantas ir ordino pajėgumas buvo visai sunaikintas. Tai buvo vokiečių įtakos galas. Ligi šiolei Pabaisko laukuose žmonės išaria iš žemės įvairių to karo palaikų. Antra įžymybė tai pats Ukmergės priemiestis Pivonija — gydykla — ir visas kelias ligi Vaitkuškio (pui-

(Tesinys 5 pusl.)

Grįžo Dr. A. Rakauskas ir L. Šimutis

Rugs. mėn. 22 dienos vakare grįžo iš New York, N. Y., dr. A. Rakauskas, Federacijos pirm. ir "Draugo" redaktorius L. Šimutis, Federacijos sekretorius. Juodu buvo sustoję Wilkes Barre, kur turėjo Susivienijimo tarybos posėdį.

Kartu atvažiavo iš Mahanoy City, Pa. p. Jonas Manikas, ponios O. Atkočiūnienės tėveliai, ponie O. Atkočiūnienė ir A. Skirius. **Rep.**

ALEX ALESAUSKAS & SONS
Wholesale Furniture Co.
6343 So. Western Avenue
REPUBLIC 6051

VALGIŲ GAMINIMAS
IR
NAMŲ PRIŽIŪRĖJIMAS

vairių valgių gaminimui, pyragų pajų ir duonų kepimui; įvairių konservų ir preservų darymai, paukš

Didelė 223 puslapių knyga su naujausiais receptais įtienos kepimui ar virimui, daržovių ir vaisių užlaikymas, ir tt. Taipgi yra visokių naudingų patarimų šeimininkėms.

Šią knygą galima gauti per paštą arba raštinėje:

KAINA SU PERSIUNTIMU
$1.10
RAŠTINĖJE
$1.00
"DRAUGAS"
2334 So. Oakley Ave.
CHICAGO, ILL.

NAMŲ STATYMO
KONTRAKTORIUS
REAL ESTATE
INSURANCE AND LOANS

Statau visokios rųšies naujus namus ant lengvų mėnesinių išmokėjimų. Daran visokį taisymo darbą be jokio cash įmokėjimo ant lengvų mėnesinių išmokėjimų. (Išgaunu geriausį atlyginimą iš Fire Insurance Companijų dėl taisymo apdegusių namų). Daran paskolas ant naujų ir senų namų, ant lengvų mėnesinių išmokėjimų nuo 5 iki 20 metų. Reikale kreipkitės prie:

JOHN PAKAL
6816 S. Western Ave. Phone Grovehill 0306

AKIŲ GYDYTOJAS

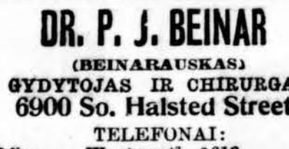

DR. VAITUSH, OPT.
SPECIALISTAS
OPTOMETRICALLY AKIŲ
LIETUVIS
Suviršy 20 metų praktikavimo
Mano Garantavimas
Palengvins akių įtempimą, kas esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo, akių įtempimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiama į mokyklos vaikus. Kreivos akys atitaisomos.
Valandos: nuo 10 iki 8 val. vak.
Nedėlioj pagal sutartį.
Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinių. Kainos pigios kaip pirmiau
4712 SO. ASHLAND AVE.
Telefonas YARds 1373

LIETUVIAI DAKTARAI

DR. A. JENKINS
(Lietuvis)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2500 West 63rd Street
OFISO VALANDOS:
Nuo 1 — 4 ir nuo 7 — 9 vakare
Taipgi pagal sutartį.
Ofiso telefonas PROspect 6737
Namų telefonas VIRginia 2421

TEL. YARDS 5557
DR. FRANK C. KWINN
(KVIECINSKAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1651 West 47th Street
OFISO VALANDOS:
2—4 ir 7—8:30 Vakare,
ir Pagal Sutartį.

DR. P. J. BEINAR
(BEINARAUSKAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6900 So. Halsted Street
TELEFONAI:
Ofiso — Wentworth 1612.
Res. — Yards 3955.
OFISO VALANDOS:
2 iki 4 popiet 7 iki 9 vakare
Trečiadieniais ir Sekmadieniais
pagal sutartį.

DR. A. J. MANIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIRginia 1116 4070 Archer Ave
Valandos: 1—3 ir 7—8
Kasdien išskyrus Seredą
Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį.

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Res. 6958 So. Talman Ave.
Res. Tel. GROvehill 0617
Office Tel. HEMlock 4848
DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Val. 2—4 ir 7—9 vak.
Ketv. ir Nedėliomis susitarus
2423 W. Marquette Road

DR. STRIKOL'IS
PHYSICIAN and SURGEON
4645 So. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Nedėliomis pagal sutartį.
Office Tel. YARds 4787
Namų Tel. PROspect 1930

Tel CANal 6122.
DR. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 W. Cermak Road
Valandos: 1—3 popiet ir 7—8 v. v
REZIDENCIJA
6631 S. California Ave.
Telefonas REPublic 7868

Office Phone PROspect 1028 Res and Office 2359 S. Leavitt St
Val: 2-4 pp. ir 7-9 vak. CANal 0706
DR. J. J. KOWAR
(KOWARSKAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2403 W. 63rd St., Chicago
Trečiadieniais ir Sekmadieniais
pagal sutartį.

LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. Yards 3146.
VALANDOS: Nuo 11 iki 12;
2 iki 4 ir 7 iki 9
Pirmadieniais 2 iki 4 ir 7 iki 8
Šventadieniais: 11 iki 12
DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
ir akinius pritaiko
3343 S. Halsted Street

DR. P. ATKOČIŪNAS
DANTISTAS
1446 So. 49th Court, Cicero
Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais
Valandos: 10-12 ryte. 2-6, 7-9 P. M
3147 S. Halsted St., Chicago
Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Šeštadieniais
Valandos: 3—8 P. M.

Tel. CANal 5969
DR. WALTER J. PHILLIPS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2155 West Cermak Road
OFISO VALANDOS:
1 — 4 ir 6:30 — 8:30 vakare
ir pagal sutartį.

DR. F. C. WINSKUNAS
PHYSICIAN AND SURGEON
2158 W. CERMAK ROAD
Ofiso tel. Canal 2345
Ofiso Val. 2—4 ir 7—9
Res. 2305 S. LEAVITT St.
Res tel. Canal 0402

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 So. Ashland Ave.
2-tros lubos
CHICAGO, ILL.
Telefonas MIDway 2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 v. v
Sekmad. nuo 10 iki 12 val. ryte

Telefonas HEMlock 6286
DR. A. G. RAKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2415 W. MARquette Rd.
Ofiso valandos:
10—12 val. ryte
2—4 ir 6 —8 val. vakare.
Trečiadienais ir Sekmadieniais
Susitarius.

DR. MAURICE KAHN
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4631 So. Ashland Ave.
Tel. YARds 0994
Rez. Tel. PLAza 3200
Nuo 10-12 v. ryto; 2-3 ir 7-8 v. vak.
Nedėliomis nuo 10 iki 12 val. dieną.

Ofiso Tel. VIRginia 0036
Rezidencijos tel BEVerly 8244
DR. T. DUNDULIS
4157 Archer Avenue
Ofiso val.: 2—4 ir 6—8 P. M.
Rezidencija
6939 So. Claremont Ave.
Valandos 9—10 A. M.
Nedėliomis pagal sutartį.

Tel CANal 0257
Res. Tel. PROspect 6659
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
Rezidencija 6600 So. Artesian Ave.
VALANDOS: 11 v. ryto iki 3 popiet
6 iki 9 vakare

Tel. YARds 2246
DR. C. Z. VEZEL'IS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Val.: nuo 9 ryto iki 8 vakaro
Seredoj pagal sutartį.

DR. V. E. SIEDLINSKI
DANTISTAS
4143 South Archer Avenue
Telefonas Lafayette 3650
Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais
4631 So. Ashland Ave.
Tel YARds. 0994
Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Šeštadieniais.

THINGS THAT NEVER HAPPEN

FILATELISTŲ KAMPELIS

Redaguoja **Ig. Sakalas**

Lietuvos Pašto Ženklai

(Žiūr. "Draugo" No. 207)

Bevartojant Vilniaus antrą laidą ir Kauno trečią laidą gauta partija naujų pašto ženklų iš Berlyno. Šie ženklai buvo atspausdinti ant pilkos granitinės popieros su vandens ženklais. Tai buvo iš eilės šeštoji laida. Tų ženklų atspausdinta toks skaičius:

Po 10 skatikų 10,000
Po 15 skatikų 10,000
Po 20 skatikų 10,000
Po 30 skatikų 10,000
Po 40 skatikų 10,000
Po 50 skatikų 10,000
Po 75 skatikus 10,000
Po 1 auksiną 10,000
Po 3 auksinus 10,000
Po 5 auksinus 10,000

Šie ženklai buvo pirmutiniai spalvuoti, kaip ir kitų valstybių ženklai, ir meniški. Gražiai suderintose spalvose, tarp tautinių ornamentų, vidury Lietuvos valstybės ženklas — Vytis. Šie ženklai kataloge dar nėra brangūs, tačiau jau sunku jų gauti. Tos laidos ženklų yra ir karpytų visų rūšių. Karpytieji žymiai brangesni, nes mažiau išleista.

Filatelija yra labai artima numizmatikai (numizmatika yra mokslas apie senoviškus pinigus ir medalius) ir archeologijai (archeologija yra mokslas apie senovės paminklus, radinius bei kasinius iš žemės), tačiau visos trys šakos, tai yra filatelija, numizmatika ir archeologija, yra tiek plačios, kad kiekviena tenka atskirai tyrinėti.

Amerikos lietuvių tarpe archeologų mes neturime, bet numizmatikų — mėgėjų randasi keliolika, iš jų bene žymiausias bus čikagietis A. Budvitis, turįs nemažą senovės pinigų ir ypač caristinės Rusijos ir kaizerinės Vokietijos medalių, nemaža ir retų. Kitas čikagietis lietuvis S. Rzeczycki taip pat yra numizmatikos mėgėjas ir turi kai kurių retenybių. A. Budvitis be to dar yra ir didelis mėgėjas vadinamos Linconianos, tai renka visa, kas liečia Am. J. V. prez. Lincolną. Turi pilną kolekciją Lincolno centų ir daugybę medalių.

Lietuvių Filatelistų Chicagoj yra nemažai, tik bėda, kad vis negali kaip reikia susiorganizuoti. Vis tas lietuviškas nerangumas. Tiesa, yra įsteigtas Chicago Lietuvių Filatelistų klūbas, tačiau ne vis žymesnieji filatelistai jam priklauso. Norintieji gauti apie klūbą daugiau informacijų, prašomi kreiptis į šio kampelio vedėją.

Be anksčiau minėto kun. J. Klorio, kuris yra vienas žymiausių lietuvių filatelistų ir pašto ženklų žinovų, Chicagoj lietuviai filatelistai džiaugiasi turėdami savo tarpe ir Amerikos lietuvių veteraną gerb. kun. A. Skripko, kleboną Šv. Kryžiaus parapijos, kuris liuoslaikį nuo savo pareigų mėgsta pašvęsti pašto ženklų rinkimui ir jų studijavimui. Kun. A. Skripkos albumai vėliausios laidos ir kolekcijos gražios.

Filatelistai susibūrę į klūbus, organizacijas ir tarp tautines sąjungas leidžia daug laikraščių. Neperseniai tarp prancūzų filatelistų laikraščio "Echo de la trimbologia" ir graikų laikraščio "Filotelija" buvo iškilęs didelis ginčas, kaip turi būt rašoma: "filotelija" ar "filatelija". Prancūzų laikraštis išvedė "filatelija" žodį nuo graikų "Philos" (draugas) ir "Ateleia" (pašto mokestis) ir reikalavo, kad būtų tariama kaip pripasveikti, o įvyksta visai prasta — "filatelija". Graikų gi laikraštis nurodė, kad ginėjamas žodis yra kilęs iš "Philos" ir "Telos" (mokestis-taksa) ir sako, kad reikia rašyti "filotelija". Ginčas tęsėsi ilgai ir, rodos, graikų laikraštis laimėjo. Tačiau ir po šiai dienai pašto ženklų rinkėjai vadinami filatalistais, ne filotelistais.

Amerikietis Albertas Pinkus (ar tik ne lietuvis) šį rudenį išvyksta į Britų Gvijaną (British Guiana) tyrinėti džiungles Pacaraima kalnų regijone. Vokų (covers) rinkėjams jis žada atsiųsti vokų iš Britų Gvijanoj vietos, kur priimama laiškai siuntimui į civilizuotus kraštus. Norintieji susirašyti su A. Pinkum, reikia nieko nelaukiant rašyti jam šiuo adresu: Pinkus Expedition, P. O. Box 35, Trinity Station, New York, N. Y.

Pirmos dienos vokų su Am. J. V. pašto ženklu, išleistu Panama kanalo atidarymo 25 metų sukaktuvėms paminėti, iš karo laivi Charleston, stovinčio Canal Zonoje rugpiūčio 15 d. išsiųsta 230,974. Be to, tą dieną parduota 374,396 pašto ženklai. Ženklus daugiausiai išpirko ženklų rinkėjai. Nominalė ženklo kaina 3c.

Vos spėjus užimti Dancigą Vokietija jau išleido naujus Dancigo pašto ženklus su garsių Vokietijos mokslininkų atvaizdais, būtent Roentgen, X-spindulių išradėjo, Koch, bakaterijoligisto, ir Mendel, botaniko.

DIDELIS PASIRINKIMAS LIETUVOS pašto ženklų įvairių rūšių, vartotų ir nevartotų, pavieniui ir pilnomis serijomis. Ženklai parsiduoda už pusę ir žemiau katalogo kainos. Filatelistams didžiausias pasirinkimas. Į kitus miestus ženklus siunčiame parodymui bei pasirinkimui (approval). Naudokitės proga. **I. Sakalas, 2317 So. Hoyne Ave., Chicago, Illinois.**

Fay Badger ir Milton Neff, čikagiečiai. Per septynis metus buvo geri draugai. Jis žadėjo ją vesti, o ji už tai jam skolino pinigus. Nesulaukdama pažadų išpildymo, ji savo "boy friend" patraukė į teismą reikalaudama grąžinti jai 4,000. (Acme telephoto)

Įspūdžiai Atsilankius Šią Vasarą Lietuvoj

(Tęsinys iš 4 pusl.)

kūs rūmai). Yra ir kitų įdomybių.

19 km. nuo Ukmergės Užulėnio kaime yra gimęs Valstybės Prezidentas Antanas Smetona. Pats Lėno ežeras ir jį aplink supą kaimai skendi pelkynuose, kurie dabar nusausinti, ir giriose. Čianykščiuose žmonėse dar liko Kęstučio laikų kalba, daug senovinių padavimų, patarlių, dainų. Nuo Ukmergės vieškeliu per Deltuvą yra autobusu susisiekimas su Kėdainiais ir atgal.

Deltuvos miestelis

Tai mano gimtinė, 5 km nuo Ukmergės. Deltuva irgi modernizuojama. Išvesta svarbioji miestelio gatvė ir pavadinta Vytauto Didžiojo. Iš abiejų pusių asfalto šaligatviai ir apsodinta medeliais abi gatvės pusės. Deltuvoje randasi viena katalikų bažnyčia ir kita vokiečių kirkė, ji karo laiku pačių vokiečių gerokai apdaužyta. Deltuvoje yra Develčio pilis, nuo kurio ir miesteliui vardas duotas pirmiau vadinosi Dzevaltova dabar Deltuva. Čia yra smulkaus kredito bankas, pradžios mokykla, paštas, telefono stotis, policija. Deltuva yra kalne ir labai toli matosi, naujos kūrybos daug žadantis miestelis. (Bus daugiau)

Rašo **Vl. Mučinskas**

Kai kurie žmonės, kurie apie save labai gerai mano, vietoj Dievo, pradeda pasitikėti pasagomis, juodomis katėmis, pelėdos suokimu ir p. Tokiems žmonėms maldą pakeičia kortų dėliojimas, sakramentus burtai ir p.

(Kun. J. Stankevičius)

Paieškojimai

Anusevičius, Mykolas, sūnus Antano, kilęs iš Ukmergės apskr., Želvos valsč., Karališkų kaimo. Iki 1935 metų gyveno Brooklyne.

Burinskaitė, Elzbietą, į J. A. Valstybes išvykusi 1912 metais ir gyvenusi pas savo dėdę Juozą Kalėdą Connecticut valstybėje (East Windres?). New Haven, Connecticut, kame būk tais metais esanti mirusi.

Dočkai, Jurgis ir Kazys, kilę iš Panevėžio apskr., Smilgių valsč. Manarto kaimo, į J. A. Valstybes išvykę 1910 metais ir pradžioje apsigyvenę Philadelphia, Pa.

Jakonis, Jonas, 1918 metais tarnavęs J. A. Valstybių kariuomenėje, o 1921 metais gyvenęs Philadelphia, Pa., 2205 Wood Street.

Jonikas, Ignas, prieš septynis metus gyvenęs Cambridge, Mass. ir turėjęs statinių dirbtuvę.

Judzentavičius, Vitas, 1930 metais gyvenęs Shenandoah, Pa., bet kur vėliau išsikėlė nežinoma.

Jančiauskienė, Viktorija, gyvenusi Brooklyne, N. Y., 264 Lena Street.

Karkauskas, Vincas ar Vladas, kilęs iš Kampų kaimo, Alytaus apskr. ir neva gyvenęs Brooklyne, N. Y. Spėjama, kad ieškomasis esąs kunigas.

Ginčauskas, Vladas, prieš septynis metus gyvenęs Cambridge, Mass.

Gricienė-Vilčinskaitė, Marijoną, dar 1937 metais gyvenusi 415 East Washington St., Nauticoke, Pa.

Kavaliauskienė - Onufrevičiūtė, Antanina, dar 1924 metais gyvenusi Lawrence, Mass., bet po vyro mirties apsigyvenusi pas vaikus, kurių adresai nežinomi.

Kimbris, Mykolas, kilęs iš Pagirio-Gailioniškių kaimo, Maldočenskos valsč. Į J. A. Valstybes išvyko 1895 metais ir 1922 metais gyveno Connecticut valstybėje.

Linkus, Česlovas, iki 1938 metų gyvenęs Baltimore, Md., 1312 James Street. Jis iki šiol nėra atsiskaitęs už Liet. Šaulių Sąjungos laikr. "Trimito" prenumeratą.

Mackevičienė-Stanaitienė, Agnė, dar šių metų pradžioje gyvenusi Brooklyne, 346 So. First Street.

Melinauskienė, Ona, prieš kelis metus gyvenusi nuosavuose namuose 1702 Stanhope Street, Brooklyn, New York.

Patremkaitis, Jonas, dar žinomas pavardė Patrick, išvykęs į J. A. Valstybes prieš pat Didįjį Karą. 1924 metais gyveno Fort McKinley, Maine, bet kame dabar gyvena, nežinoma.

Petkevičius, Bronislovas, prieš dvejus metus gyvenęs Northampton, Mass.

Pavilionis, Jonas, 1928 metais gyvenęs 25 South Street, New York, N. Y.

Puida, Jonas, sūnus Onos ir Petro Puidų, apie 50 metų amžiaus, prieš kelias dešimts metų gyvenęs Pittsburghe.

Ramanauskas, Feliksas, sūnus Mykolo, 1922 metais gyvenęs 1755 Park Ave., Brooklyn, New York.

Rimas, Pranas, į J. A. Valstybes išvykęs prieš pat pasaulinį karą. Jis yra kilęs iš Armališkių kaimo, A. Panemunės valsč., Kauno apskr. Lietuvoje jam priklauso ūkio dalis, kurią savinasi svetimi.

Sabūnas, Vladas, 1922 metais gyvenęs Brooklyne.

Kaikuriems iš ieškomųjų priklauso turtas bei palikimai, kurie gali tekti visai sveimiems neatsiliepus teisėtiems įpėdiniams. Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi rašyti:

Lietuvos Generalinis Konsulatas, 16 West 75 Street.
New York City.

GARSINKITĖS "DRAUGE"

She's pretty as a picture, but . . . . .

No one can tolerate halitosis (bad breath). It can ruin almost any girl's popularity . . . her closest friendships.

Food fermentation in the mouth is said by some authorities to be a major cause of halitosis. And the insidious thing about this offensive condition is that anyone may have it and never realize it. Friends know, of course . . . only too well. But, unfortunately, it is such a delicate subject they won't tell.

So don't gamble with your social opportunities and your happiness by taking unnecessary chances. It is so simple to take precautions by gargling with pleasant-tasting Listerine Antiseptic—mouth fermentation is quickly checked and its odors are overcome.

Get the Listerine Antiseptic habit. Use it . . . morning and night, and before all important engagements. Lambert Pharmacal Company, *St. Louis, Missouri.*

LISTERINE for HALITOSIS
(BAD BREATH)

REUMATIZMAS SAUSGĖLĖ

Nesikankykite savęs skausmais: Reumatizmu, Sausgėle, Kaulų Gėlimu, arba Mėšliungiu — raumenų sunkumu nes skaudėjimai naikina kūno gyvybę ir dažnai ant patalo paguldo.

CAPSICO COMPOUND mostis lengvai prašalina viršminėtas ligas: mums šiandien daugybė žmonių siunčia padėkones paštą 55c. arba dv. už $1.05. Knyga: "SALTINIS SVEIKATOS", augalais gydytis — kaina 50 centų.
pasvelke. Kaina 50 centų. Per

Justin Kulis
3259 S. Halsted Street,
Chicago, Illinois

KLAUSYKITĖS

nuolatinių ir labai įdomių, Povilo

ŠALTIMIERO

RADIO PROGRAMŲ IŠ STOTIES WHIP (1480 K.)

Kas Vakarą Nuo 6:30 Valandos.

WOMEN!

read how thousands have been able to

GET NEW ENERGY

IMPORTANT Medical Tests Reveal WHY Famous Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound Has Been Helping Weak, Rundown, Nervous Women For Over Half A Century!

If you feel tired out, limp, listless, moody, depressed—if your nerves are constantly on edge and you're losing your boy friends to more attractive, peppy women—SNAP OUT OF IT! No man likes a dull, tired, cranky woman.

All you may need is a good reliable tonic. If so try famous Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound. Let it stimulate gastric juices to help digest and assimilate more wholesome food which your body uses *directly* for energy—to help build up more physical resistance and thus help calm jittery nerves, lessen female functional distress and give you joyful bubbling energy that is reflected thruout your whole being.

Over 1,000,000 women have reported marvelous benefits from Pinkham's Compound. Results should *delight* you! Telephone your druggist right now for a bottle.

ANGLIMS IR ALIEJU SILDOMI PEČIAI

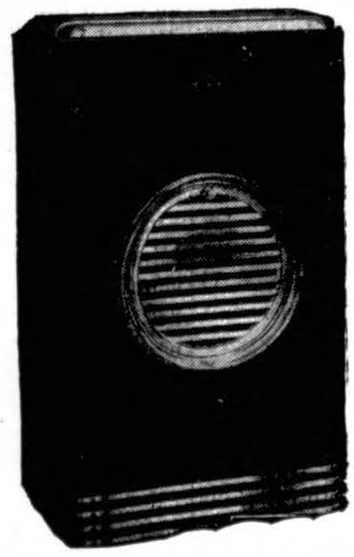

Alieju Kurenami Pečiai dėl 3 arba 4 kambarių po

$29.50

Anglimis Kurenami Pečiai Tįktaį

$17.50

DIDELIS PASIRINKIMAS VISOKIŲ PEČIŲ

Roosevelt Furniture Co.

2310 West Roosevelt Rd.

Chicago, Illinois Tel. SEEley 8760

KAS GIRDĖT WAUKEGANE

20 METŲ KRISTAUS TARNYBOJE

Uoliam Dvasios Vadui Ir Parapijos Darbininkui Parapijonai Rengia Pagerbtuves

Sekmadienį, rugs. 24 d., 5 valandą vakare, Lietuvių Auditorijoj bus iškilmingai pagerbtas mūs gerb. klebonas kun. Juozapas J. Čužauskas 20 metų kunigavimo sukaktuvių proga. Vakaras rengiamas bendromis jėgomis, visų katalikiškų draugijų Waukegane.

Kun. J. Čužauskas

Daug apie kun. Čužauską nežinau, bet kiek teko surinkti, stengsiuos pasidalinti su skaitytojais.

Gimęs ir augęs tėvynėj Lietuvoje, į Ameriką atvyko visai jaunas. Dienomis dirbdamas fabrike, vakarais lankė mokyklą. Anot paties klebono: pamatęs, kad Amerikos mokyklų durys praviros, nei nepasijutęs, kaip atsidūręs aukštesnėj mokykloj, Valparaiso, Ind., kur išbuvo apie penkeris metus. Turėdamas pašaukimo siekti kunigo luomo, iš Valparaiso persikėlė į St. Bonaventure kolegiją, Allegany, N. Y., kurią baigė B. A. laipsniu. Teologijos mokslams baigti pasirinko dabartinę St. Mary of the Lake Seminariją, Mundelein, Ill. Rugs. 20 d., 1919 metais, Šv. Vardo katedr[illegible] J. E. arkivyskupo Jur[illegible]ndelein įšvęstas į kunigus. Pirmas, iškilmingas šv. Mišias laikė Šv. Kryžiaus bažnyčioj, Chicago, Ill.

Jaunam kunigui vikarauti pirmiausiai teko Dievo Apvaizdos parapijoj. Po dviejų metų perkeltas į Šv. Kryžiaus parapiją, Chicagoj. Po šešerių metų vyskupas paskyrė klebonu į Šv. Kazimiero parapiją, Chicago Heights, Ill. Ten kun. Čužauskui besidarbuojant per 4 metus atmokėta parapijos skolos virš $30,000.00. Neilgai teko jam džiaugtis savo darbais Šv. Kazimiero parapijoj, nes liepos 31 d., 1931 metais, J. E. kardinolo perkeltas klebonauti į Šv. Baltramiejaus parapiją, Waukegan, Ill., kur ir iki šiai dienai nenuilstančiai darbuojasi. Atkeltas į Waukeganą kun. Čužauskas nerado, taip sakant, bukieto gėlių, čia irgi laukė didelis darbas. Parpijos finansiškas stovis buvo nepergeriausias, o čia laikai nepastovūs, baisios bedarbės metai. Dar, ant nelaimės, bažnytėlę aplankė ugnelė. Reikia nauja bažnyčia statyti. Pradžia naujoj vietoj sunki. Bet, su Dievo palaima, darbščiam klebonui darbuojantis, parapijonų susiklausymu, šiandien galima džiaugtis gražia, moderniška mūro bažnyčia, kuri su įtaisymais kainuoja virš $73,000.00 ir daugiau kai $60,000.00 surinkta iš geraširdžių parapijonų. Ir vis tai padaryta per blogmetį. O, tai vis nuopelnas gerb. klebono kun. J. J. Čužausko, kuris yra tvirto būdo, pilnas energijos, tikras tėvynainis lietuvis; kuris neveltui pasirinko kunigystės luomą — tarnauti Dievui ir žmonijos labui. Ir tikrai šventai savo pareigas atlieka.

Taigi, Waukegano lietuviai, atjausdami gerb. klebono sunkų darbą praeityje, kad pasidžiaugti jo nuveiktais darbais, bei padėkoti, gavę progos, 20 metų kunigavimo sukaktyje, skaitlingai susirinks palinkėti jubiliatui ilgiausių metų, būti ir dirbti toliau su mumis. Vakarą tvarkys parapijos komitetas ir dr-jų atstovai. Virtuvės prižiūrėtoja bei šeimininke bus B. Zakienė.

Bankiete, tikimės, dalyvaus Chicagos ir Wisconsino dvasiškija, organizacijų valdybos ir veikėjai. Programą išpildys Šv. Baltramiejaues choras, vadovaujant varg. St. Žyliui, mokyklos vaikučiai vadovaujami seserų Kazimieriečių. Grieš Waukegano Township High School simfonijos orkestra, vad. Otto Graham.

Draugijos, kurių pirmininkai ima dalyvumą, bei komisijos šio bankieto, yra: generalė pirm. Ona Petrošienė, pagelbininkas J. J. Jakutis, kasierius kun. A. Kiškūnas, Šv. Baltramiejaus dr-jos — A. J. Sutkus, pirm., Šv. Juozapo — Al. Jankauskas, pirm., Šv. Antano — J. J. Jakutis, pirm., Šv. Onos — O. Daujotienė, pirm., Šv. Baltramiejaus choro — A. Burba, pirm., Nekalto Prasidėjimo Pan. Šv. — B. Bukšiūtė, pirm., S. L. R. K. A. 177 kp. — Kaz. Burba, pirm., Amžinojo Ražančiaus — Julė Kundrotienė, pirm., Gyvojo Ražančiaus — Petr. Pazereckienė, pirm., G. P. Bukantis, Juoz. Leškis, Pr. Dapkus, Vincas Jakaitis, B. Mačiulis, Tamas Karašauskas, A. Vaitekūnaitė, A. Bukančiūtė.

Enrikas

Rugs. 10 d. dr-jų: Šv. Juozapo, Šv. Baltramiejaus ir Šv. Antano ir bendrai visų Waukegano lietuvių vardu pasiųsta sveikinimo telegrama Lietuvių Dienos Pasaulinėj Parodoj valdybai, New Yorke.

Jeronimas Šimulynas, raštininkas Šv. Antano draugijos, porai savaičių atostogų išvyko į rytus Illinois valstybės.

Dėl įdomumo "Draugo" raporteris aplankė Prano Sadausko gražiai ištaisytą gėlių darželį. Be jurgino, kuris jau dabar yra devynių pėdų ir 6 colių aukščio, rasta ir kitų įdomių gėlių. Čia, sako, tai "velnio ragas", o čionai Lietuvos vėliavos "plantsas": raudona, žalia ir geltona. Reginys tikrai gražus.

Vaukeganiečiai dalyvavę jubiliejiniam dienraščio 'Draugo' piknike, parsivežė daug įspūdžių. Visi labai patenkinti.

Enrikas

MYKOLAS ŽIMIDAS,

alaus išvežiotojas, gyv. 4138 Arcrer Ave. Jisai raštiškai pasižadėjo pristatyti alaus į Rūtų daržą, kur spalių 22 d. įvyks Rūtos daržo uždarymas ir piknikų pabaigtuvės. Salėj bus gražus programas.

Lengvoji Lietuvos artilerija.

WISCONSINO LIETUVIŲ ŽINIOS

Kenoshos Kronika

Ryt po sumos Šv. Benedikto dr-ja laikys susirinkimą, o po visų pamaldų (popiet) Tretininkų dr-ja.

Antradienio vakare, 7:30 v., draugijų Vienybė laikys susirinkimą.

Jau pirmadienyj mūsų gerb. klebonas pradės darbą ir išklos bažnyčios grindis. Dar parapijonai, kurie nedavė aukos, prašomi neatidėlioti, nes kitą sekmadienį bus paskelbta bažnyčioj, kas kiek aukojo. Darbas pradėtas, tad reikia ir lėšų.

Pereitą sekm. Šv. Petro parapijos, Šv. Vardo dr-ja atidarė Bowling League. Šiemet susidarė 10 rinktinių (tymų). Pradedant žaidimą pirm. Petra Urbikas tarė keletą žodžių ir džiaugėsi, kad didelis būrys jaunų vyrų rodo žingeidumą tuo sportu.

Kiekviena rinktinė turės savi marškinius, kuriuos nupirko biznieriai: Vladas Bitautas, Vladas Jakutis, Sparkling Springs, Viktoras Strasevičia, Simos Paint Shop, Ben Vitkauskas, Viktoras Nemeikšis ir k.

Dvasios vadas, kun. Pranciškus Skrodenis, MIC., kuris jaunimu labai rūpinasi, buvo pakviestas išmesti pirmutinę bolę. Visiems linkime pasisekimo.

Štai sekmadienio žaidimo rezultatai:

Bitautas Tavern
736 825 747
Simos Paint Shop
686 783 801
Sparks Bubble Up
734 799 874
Jakutis Food Shop
773 724 801
Vic's Tavern
732 781 768
Wall St. Tavern
737 740 715
Vic's Barber Shop
679 756 791
Ben's Tavern
713 639 633

Rap.

Kare, kai didysis šovinys krinta į kareivių būrį, tai sutirpsta ne tik kareiviai, bet ir jų plieno ginklai. *A. P.*

Jei kanuolės šovinys pralekia pro kareivį atstu 6 pėdos, tai kareivis lieka suparaližuotas (kontužytas) trim, ar keturiom dienom. *A. P.*

THE AWFUL PRICE YOU PAY FOR BEING
NERVOUS

Check Below And See If You Have Any Of The Signs

Quivering nerves can make you old and haggard looking, cranky and hard to live with—can keep you awake nights and rob you of good health, good times and jobs.

Don't let yourself "go" like that. Start taking a good, reliable tonic—one made *especially for women*. And could you ask for anything whose benefits have been better proved than world-famous Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound?

Let the wholesome herbs and roots of Pinkham's Compound help Nature calm your shrieking nerves, tone up your system, and help lessen distress from female functional disorders.

Make a note NOW to get a bottle of this time-proven Pinkham's Compound TODAY

without fail from your druggist. Over a million women have written in letters reporting wonderful benefits.

For the past 60 years Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound has helped grateful women go "smiling thru" trying ordeals. Why not let it help YOU?

TONY LUKOŠIUS
BRIGHTON PARK DRABUŽIŲ VALYTOJAS
Išvalome ir pataisome visokius drabužius ir skrybėles. Taisome ir Valome Fur Kautus ir Perdirbame Pagal Vėliausios Mados.
2555 W. 43rd St. Tel. LAFayette 1310

INTERNATIONAL LIQUOR CO.
Sav. FRANK VIZGARD
Lietuvių didžiausias degtinės ir vyno sandėlis. Užlaiko geriausią amerikonišką ir importuotą degtinę ir vyną.
*
SCHENLEY
Iš 150 wholesalers liko tik 35 Schenley Distributors, jų tarpe ir International Liquor Co. Jei negalite gauti iš savo wholesaler Schenley Produktų, pašaukite mus.
*
Trijų m. senumo 'Cream of Kentucky' galite pirkti už tą pačią kainą, kaip pirmiau buvo.
*
6246-48 S. California av.
Chicago, Illinois
Tel. Republic 1538—1539

Į LIETUVĄ

KELIAUKITE VIKINGŲ LAIVAIS.

Per Gothenburgą, Švediją

Laivų išplaukimai

Iš New York	Iš Gothenburg
.....	Kungsholm
Rugs. 27.	Drottningholm
Spalių 6	Gripsholm
Spalių 26.	Drottningholm
Lapkr. 4	Gripsholm
Lapkr. 30	Drottningholm
....	Rugs. 30
..	Spalių 12
..	Spalių 21
..	Lapk. 14
.....	
.....	

Tamstos kelionei niekas nepatarnaus geriau prisirengti, kaip Tamstos vietinis laivakorčių agentas, arba:

SWEDISH AMERICAN LINE
181 N. Michigan Ave., Chicago, Ill.

JONAS BALTUTIS

Štai vienas pirmutinių gazolino biznierių Chicagos lietuvių tarpe. Dabar turi gazolino stotį 2526 West 47th St. Jisai yra geras visų gerų darbų rėmėjas. Dalyvaus West Sidėje Rūtos daržo ir pikniko sezono pabaigtuvių parengime spalių 22 d.

Dabar jisai savo biznį varo su dviem sūnais — Aleksu ir Jonu, o trečias sūnus Edvardas eina į kunigus Milwaukee vyskupijoj. Už trijų metų bus įšventintas į kunigus.

LEO NORKUS, Jr.
DISTRIBUTOR
OF
AMBROSIA & NECTAR
BEERS

GERKIT tik GERĄ ALŲ, padarytą Chicagoj. Visi geria ir mėgsta AMBROSIA Alų, bet, prie to išdirbėjai nusprendė padirbti dar geresnį alų, kurį užvardino NECTAR. Šis Alus yra pagamintas iš importuotų pirmos rūšies produktų.

Urmo (wholesale) kainomis pristato į alines ir kitas įstaigas. Visuomet kreipkitės pas NORKŲ, kur gausite greitą ir teisingą patarnavimą.

2423 West 64th St. Tel. Hemlock 6240

CICEROS LIETUVIŲ NAUJIENOS

Rēmējas Reikia Remti

Rugs. 24 d., Vytauto parke Šv. Kazimiero Akademijos Rēmējų dr-ja rengia pikniką seserų Kazimieriečių naudai. Visi gerai suprantame ir nereikia aiškinti, kad rēmējų parengimas yra geram ir naudingam tikslui, dēl to visi privalome, pagal išgales, remti jų darbuotę.

Ciceros ARD 9 skyrius labai gerai yra prisirengęs sutikti ir priimti svetelius piknike. Ypač daug dirba skyriaus pirm. L. Šeputienē, kad tik būtų geris sekmēs ir daug pelno seselių naudai.

Važiuosime iš visų parapijų ir kolonijų. Rēmējos reikia remti. **Rap.**

Linksma Valanda!

Rugs. 24 d., 9 val. ryto Mišiose, Šv. Antano parap. bažnyčioj J. Zupkų šeima minēs 25 m. vedybinio gyvenimo jubiliejų. Jubiliatams, kaipo geriems parapijanams ir rēmējams katalikiškos spaudos, o ypač dienr. "Draugo", linkime, kad tą taip džiaugsminga diena laimingai praeitų ir kad Dievas duotų dar daug, daug metelių pragyventi. **Rap.**

Dēkojame

Mes, Šv. Antano parapijos mokyklos mokiniai, mylimam mūsų Geradariui A. Petkui už kasmetinį mūs aprūpinimą gražiais viršeliais knygoms apdengti ir už jų apmokējimą širdingiausiai dēkojame.

Rugsējo 14 d. erdvam Šv. Antano parapijos mokyklos kambaryje mūsų mylimos rēmējos ir brangios vaikučių motinēlēs, vadovaujant gerosioms T. Baubkienei ir S. Bartkaitei, mus apdovanojo malonia staigmena — gausinga "pantry party" misijų darbo pradžiai paremti.

Be to, nors karščiai degino, svilino, tačiau mūs geradares neatbaidē ir jos prakaituodamos mums suruošē skanius užkandžius, kuriais mus maloniai pavaišino.

Brangiosios, už Jūsų dosnias rankas, užjaučiančias širdis bei malonų palankumą karštai meldžiame Gērybių Viešpatį jums visoms šimteriopai atlyginti šventa dangaus palaima ir iš širdies tariame nuoširdų dēkui.

Šv. Kazimiero Seserys,
Cicero, Ill.

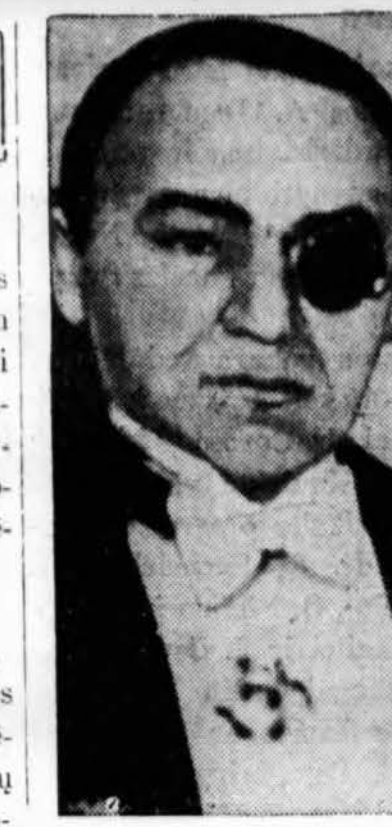

Nužudytas Rumunijos ministrų pirmininkas Armand Calinescu. (Acme telephoto)

Ar Kenkia ARD, Kai Apie Ją Bei Jos Veikējas Rašomi Šmeižtai Ir Žeminimai?

Šv. Kazimiero Akademijos Rēmējų Dr-ja įsteigta prieš 20 metų, pripažinta J. E. Kardinolo Mundelein ir paties Šv. Tēvo palaiminta ir atlaidais apdovanota, gražiausioj sutartinēj veikē per visą laiką.

Štai, neseniai mūsų idējos priešų spaudoje buvo tilpę biauriausi šmeižtai prieš Šv. Kazimiero vienuolyną, akademiją, ARD ir josios veikējas.

Ar kenkia tie raštai?

Pasirodo, kad vis gi katalikų susipratimas aukštas ir savųjų žmonių veikējų įvertinimas didelis ir gražus. Štai, įrodymas: ARD įvykęs išvažiavimas prie Marquette Parko, rugp. 20 d. šiemet, davē pelno daugiau, negu kitais metais: suvirš $600.00, nežiūrint, kad lietus piknikui pakenkē ir kad ne visi skyriai galējo dalyvaut, pav., 1 skyrius iš Town of Lake tą dieną darbavos savo parapijos piknike.

Šv. Kazimiero Akademija

Nežiūrint niekinimų ir biaurių insinuacijų, šiemet akademiją lanko visas 100 naujų akademikių, taip kad seserys Kazimierietēs priverstos buvo panaudoti ir namą, kurs stovi skersai kelio nuo akademijos, nes pačioj akademijoj nebesutalpina mokinių.

Šv. Kazimiero Akademijos Rēmējų Dr-ja per tą laiką laimējo daug naujų narių, dar labiau sukoncentravo savo jēgas ir dar didesniu uolumu ēmēsi darbo.

Štai, rytoj įvyksta paskutinis ARD vasaros piknikas Vytauto parke. Įžangos nebus — atvažiavimas daržan palengvintas, nes busai už tą pačią kainą nuo gatvēkarių priveža daržan.

Bus muzika, skanių valgių, gērimų. Bus dovanų: už 1c turēsit progos laimēt $15.00 dovanų. Visus geros valios lietuvius kviečiame piknikan, su rēmējomis vasarą baigti.

Rengimo Komitetas

REMKITE, PLATINKITE KATALIKIŠKĄ SPAUDĄ

Svarbu Brightonparkiečiams

BRIGHTON PARK. — A. L. R. K. Federacijos 19 skyr. laikys susirinkimą rugsējo 26 d., parapijos mok. kambary, 8 val. vakare. Valdybos ir atstovai draugijų prašomi skaitlingai susirinkti. Reikēs pasitarti įvairiais klausimais. Artinas Spalių 9 d. Vilnių lenkai buvo užgrobę 1920 m. ir mūsų broliai lietuviai vergavo per 19 metų. Atējo laikas vergijos pančiai sutrūko ir lenkų galybē subirējo, o varguoliams Vilniaus lietuviams teisybēs saulutē užtekējo.

Taigi, į darbą broliai, Amerikos lietuviai. Rinkimēs į būrius, tarkimēs, kokią mes duosime pagalbą broliams vilniečiams susivienyti su tēvyne Lietuva. Tad į darbą, brightonparkiečiai, kol giedri diena! **Valdyba—K. Z.**

Šį Vakarą Renkasi Upyniškiai

Šį vakarą upyniečiai su savo prieteliais renkasi į Juškos salę, 2417 West 43rd St., kur rengiamas šokių vakaras. Tuo vakaru norima padidinti Upynos bažnyčios vargonų fondą. Vargonai jau užsakyti.

Neseniai Chicago lankēsi Upynos klebono švogeris St. Karvelis, kuris labai džiaugēsi, kad Amerikoj gyvenantieji upyniečiai darbuojasi buvusios parapijos labui. Jis pats žadējo aukoti 20 dol. ir grįžęs į Lietuvą papasakoti upyniečiams apie jų brolių ir seserų amerikiečių veiklą.

Vakarēly bus papasakota daugiau žinių apie upyniečių gimtąjį kraštą. **Komisija**

Rytoj Mūsų Diena

WEST SIDE. — Altoriaus Puošimo draugija rengia pikniką 24 d. rugsējo, parapijos "Rūtos" darže. Vartai atsidarys 5 val. vak.

Orkestra griež A. Budrio. Visi galēs smagiai pašokti. Bus ir "bingo" žaidimas, dovanų laimējimas.

Komisija kviečia visus parapijonus ir svečius atsilankyti, paremti draugiją, kuri per daugelį metų darbuojas puošdama Aušros Vartų bažnyčios altorius, įgydama rūbus kokių tik reikia.

Komisija

Susirgo Gripu

Trečiadienį, rugsējo 20 d., išvežtas į Šv. Kryžiaus ligoninę brolis Jonas Peldžius, kuris sunkiai serga gripu.

Padēka

"Draugo" raporteriai, agentai sekmingai praleidę savo metinį pikniką, pirmadienio vakare buvo sukvietę artimus bičiulius ir jiems iškēlē vaišes Aušros Vartų parap. salēj. Taigi ačiū, biznieriams už dovanas, pikniko šeimininkēms: M. Stumbrienei, J. Kulbienei, J. Zalatorienei, V. Ribiikienei, dzūkēm veiterkom: K. Šliogerienei, O. Radziukinienei, P. Andziulaitienei už uolų pasidarbavimą.

PALAIMINTO RAMONO LULL KASDIENINĖS MINTYS

Iš angliško vertē
Kun. Ant. M. Karužiškis

Rugsējo 22 Diena

Mylētinis norējo miegoti, nes jis daug dirbo ieškodamas savo Mylimojo; ir jis bijojo, kad Jo neužmirštų. Ir Jis verkē, kad neužmigtų, ir kad jo Mylimasis nedingtų iš jo atsiminimo.

Rugsējo 23 Diena

Vienas dalykas — tai nuopelnas, kurs ateina iš tikējimo į laikinus daiktus; kitas — tai tas, kurs ateina iš tikējimo į dvasios daiktus.

URBA Gēlēs Mylintiems, Vestuvēms, Baukietams, Laidotuvēms, ir Puošimams.
GĒLININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Phone LAFayette 5800

PAIN IN BACK
MADE HER MISERABLE
Read How She Found Blessed Relief

Muscles were so sore she could hardly touch them. Used Hamlins Wizard Oil Liniment and found wonderful relief. Try it today if your muscles are stiff, sore, achy. Rub it on thoroughly. Feel its prompt warming action ease pain; bring soothing relief. Pleasant odor. Will not stain. Money-back guarantee at all drug stores.
HAMLINS WIZARD OIL LINIMENT
For MUSCULAR ACHES and PAINS RHEUMATIC PAIN—LUMBAGO

GIESMYNAS
Įsigykite Naują Giesmyną. Jame rasite Visiems Metams Bažnyčios Giesmes.
Giesmes ir muziką patvarkē Ant. S. Pocius.
Išleido C. L. R. K. Vargonininkų Provincija.
Knygos kaina — 50 centai, pridedant 10 centų persiuntimui.
LIETUVIŠKAS MIŠOLĖLIS
Šlovinkim Viešpatį.
Mišios ir Mišparai, Lietuviškai ir Lotyniškai, visiems Sekmadieniams ir Šventēms, ir kitos Maldos ir Giesmēs. Antras pataisytas leidimas. Parašē Kan. Ad. Sabaliauskas. Stipriais odos viršais, kaina — 3.75. Reikalaukite tš:
DRAUGAS PUB. CO.
2334 So. Oakley Ave.,
Chicago, Illinois

DON'T BE GREY
Don't tolerate grey hair. Grey hair makes you look old and feel old. Try the Modern* Method for Coloring Hair... CLAIROL. You'll appreciate the quick, pleasant treatment. No bleaching required to soften the hair when you use CLAIROL. You'll love the results on your hair—beautiful, natural-looking color that defies detection. See yourself as you would like to be. See your hairdresser today or send this coupon NOW.
Naturally...with CLAIROL
Be sure to look for this mark of GENUINE Clairol on the bottle.
*The perfect combination of rich oil, fine soap and delicate color that can't be copied . . . a blend that only Clairol contains.
JOAN CLAIR, CLAIROL, Inc.
132 West 46th St., New York, N. Y.
Send FREE booklet, advice and analysis.
Name
Address
City State
My Beautician

A. ✝ A.

MONIKA SARGAUTIENĖ
(po tēvais Skodaitē)

Mirē rugs. 21, 1939, 10:25 v. vak., sulaukus 53 met. amž. Gimus Lietuvoje, Panevēžio apskr., Miežiškių par. ir kaime. Amerikoj išgyveno 29 met. Paliko dideliame nuliūdime: vyrą Kazimierą, dukterį Marijoną, žentą Edvardą Leščiauskus, sūnų Bronislovą, 2 pusbrolius: Zigmontą ir Juozapą Grigonius ir jų šeimas, brolienę Petronēlę Grigonienę ir jos šeimą, 2 pusseseres: Barborą Vaičekonienę ir Domicēlę Skrebienę ir jų šeimas, 2 švogerius: Klemensą ir Zigmontą Sargaučius ir kitas gimines. Lietuvoje paliko brolį Jurgį Skodį, jo šeimą ir kitas gimines.

Kūnas pašarvotas 3230 So. Emerald Ave. Laidotuvēs įvyks antrad. rugs. 26 d. Iš namų 8 val. ryto bus atlydētas į Šv. Jurgio par. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionēs sielą. Po pamaldų bus nulydēta į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus-ges ir pažįstamus-as dalyvaut laidotuvēse.

Nuliūdę: Vyras, Duktē, Žentas, Sūnus, Pusbroliai, Pusseserēs, Brolis, Brolienē Švogeriai ir Giminēs.

Laidotuvių direktorius A. M. Phillips, tel. YARds 4908.

SKOLINAM PINIGUS
ANT 1-MŲ MORGIČIŲ
FEDERAL HOME LOAN BANK SYSTEM MEMBER
FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — SAFETY OF YOUR INVESTMENT INSURED UP TO $5000
Kiekvienos ypatos padēti pinigai yra apdrausti iki $5000.00 per Federal Savings and Loan Insurance Corp., po United States Government priežiūra.
Mokame Už Padētus Pinigus $3\frac{1}{2}$%
Ofiso val.: 9:00 val. ryto iki 5:00 vak. Pirmadieniais, Ketvirtadieniais ir Šeštadieniais iki 8:00 vak.
CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
JOHN PAKEL, Pres.
6816 S. Western Ave. Phone GRO. 0306

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
NARIAI CHICAGOS, CICEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
DYKAI KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

Anthony B. Petkus	6834 So. Western Ave. GROvehill 0142 1410 S. 49th Court CICero 2109
Lachawicz ir Sunai	2314 West 23rd Place Phone CANal 2515 Skyrius 42-44 E. 108 St. Phone PULlman 1270
J. Liulevičius	4348 So. California Ave. Phone LAFayette 3572
S. P. Mažeika	3319 Lituanica Avenue Phone YARds 1138-1139
Antanas M. Phillips	3307 Lituanica Ave. Phone YADds 4908
I. J. Zolp	1646 West 46th Street Phone YARds 0781-0782
Albert V. Petkus	4704 S. Western Ave. Tel. LAFayette 8024
P. J. Ridikas	3354 So. Halsted St. Telefonas YARds 1419

GARY, IND. LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
KELNER—PRUZIN
Geriausias Patarnavimas — Moteris patarnauja
Phone 9000 620 W. 15th Ave.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
John F. Eudeikis
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE
DIENĄ IR NAKTĮ
Visi Telefonai YARDS 1741-1742
4605-07 So. Hermitage Ave.
4447 South Fairfield Avenue
Tel. LAFAYETTE 0727
DYKAI koplyčios visose Chicagos dalyse
Klausykite mūsų Lietuvių radio programo Antradienio ir Šeštadienio vakarais, 6:30 valandą, iš WHIP stoties (1480 K.)
Pranešējas P. ŠALTIMIERAS

METINĖS SUKAKTUVĖS

KUN. A. BŪBLYS, M. I. C.

Mirē rugs. 23 d., 1938. Metinems sukaktuvēms paminēti bus atlaikytos šv. Mišios su egzekvijomis, pirmad., rugs. 25 d., 8:30 v. ryte, Aušros Vartų par. bažnyčioje.

Velionis buvo plačiai žinomas kaip Lietuvoje, taip ir Amerikos lietuvių tarpe. Jisai yra pasižymējęs raštojas, ypač apologetikos srityje. Amerikos lietuvių tarpe pasižymējo kaipo misijonierius ir Marianapolio Kolegijos profesorius.

A. ✝ A.

KUN. VINC. KULIKAUSKAS, M. I. C.

Kartu bus paminētas ir velionis kun. Vincentas Kulikauskas, M.I.C., kuris mirē rugs. 9 d., 1936 m. Jisai buvo pirmuoju Lietuvių Seminarijos, Hinsdale, Rektorium; be to jis buvo ir sielų ganytojas ir taipgi Rockfordo lietuvių klebonas. Šiuomi yra minimos trijų metų mirties sukaktuvēs.

Vietiniai ir kitų kolonijų lietuviai kviečiami atsilankyti į minētas pamaldas pasimelsti už jų brangias sielas.

D. G. R. ŽINIOS

J. Pilipauskas

KARDINOLAS MUNDELEIN 30 METŲ VYSKUPU

Chicagos arkivyskupu nuo 1916 m.

Rugsėjo 21 d. J. E. Jurgis Kardinolas Mundelein labai paprastomis ceremonijomis atžymėjo trisdešimties metų vyskupavimo sukaktį.

Sukaktis atšvęsta Šv. Vardo Katedroj iškilmingomis šv. Mišiomis, kurias celebravo kun. Eugenijus Mulcahey, St. Mary's Training School superintendentas. Iškilmių pamokslą pasakė kun. Tomas Barry Horne.

TT. Marijonus iškilmėse atstovavo kun. J. Mačiulionis, MIC. ir kun. M. Urbonavičius, MIC.

Kardinolo Jaunystė

Kardinolas Mundelein gimė New Yorke, liepos 2 d., 1872 metais. Jo jaunystės draugai buvo Al Smith ir a. a. New Yorko arkivyskupas Kardinolas Hayes.

Jaunam Mundelein buvo dvi puikios progos: tapti kunigu ar pasirinkti jūreivio karjerą. Jam buvo pasiūlyta studijuoti Anapolio jūrininkų akademijoj, bet jaunasis Mundelein pasirinko kunigo luomą.

Tebūdamas dar septyniolikos metų jaunuolis Mundelein baigia Manhattan kolegiją bakalaureato laipsniu. Jis buvo jauniausias įsigijęs tokį mokslo laipsnį.

Vėliau išvyksta į Romą kunigo studijoms. Ir, anot jo paties žodžių, laimingiausia jo gyvenimo diena buvo, kai jam buvo leista laikyti pirmąsias šv. Mišias prie Šv. Petro grabo, Vatikano mieste. Į kunigus įšvęstas birželio 8, 1896 metais.

Grįžta Amerikon, kur jo laukia greitas pasisekimas. Pirmiausia jis paskiriamas klebonu Brooklyno lietuvių parapijon, vėliau vyskupijos kanclerium ir pagaliau 1909 metais tituliariu Lorymos vyskupu ir Brooklyno vyskupu pagalbininku. Tada jis buvo jauniausias vyskupas visoj Jungtinių Valstybių hierarchijoj.

Chicagos arkivyskupas

Perkeliamas į Chicagą, kur vasario 9 dieną 1916 metais paskiriamas Chicagos arkivyskupu. Karūnavimas įvyko toj pačioj Šv. Vardo katedroj.

Ir nuo to laiko Kardinolas Mundelein dirbo Bažnyčios naudai. Dirbo sunkiai nesigailėdamas laiko nė jėgų ir nelaukdamas garbės nei pagyrų. Per tą laiką jo rūpesniu įsteigta devyniasdešimt viena parapija, pastatyta šimtai namų, bažnyčių, vienuolynų, ligoninių (jų tarpe ir lietuvių Šv. Kryžiaus ligoninė) ir daug kitų įstaigų.

Šis šešiasdešimt septynių metų senelis yra ne tik mylimas virš milijono Chicagos katalikų dvasios vadas, bet taip pat gerbiamas ir mylimas ir žydų ir protestonų. Tai žmogus, kurį gerbia ir myli visi be luomų, religijos, tautos ir rasės skirtumo.

Popiežius Pijus XI supratęs arkivyskupo Mundelein darbus ir įvertindamas juos pakėlė jį į kardinolus 1924 metais.

Ir štai dabar Kardinolas Mundelein švenčia savo vyskupavimo trijų dešimtų metų sukaktį. Tai sukaktis atžymėta sunkaus ir vertingo darbo.

Atgailavimas yra užganapadarymo brolis.

Kongresmonas Ralph Church iš Illinois 10 distrikto ant ratukų įvežamas į kongreso salę, Washingtone. Jis neseniai buvo po operacijos, kuomet prez. Roosevelt pašaukė kongresą specialėn sesijon. (Acme telephoto)

Svarbu Susivienijimo Veikėjams

Rytoj, rugs. 24 d., 2 val. popiet, Aušros Vartų parapijos salėj įvyksta Lietuvių R. K. Susivienijimo Amerikoj Chicago apskr. susirinkimas, kuriame labai svarbu dalyvauti visų kuopų atstovams ir Susivienijimo veikėjams. Be svarstymo visos eilės reikalų, dar turėsime progos išgirsti platų pranešimą iš centro valdybos susirinkimo, nes jau bus grįžęs namo centro pirm. L. Šimutis. Visi kuopų atstovai kviečiami dalyvauti.

Sekr.

Š. K. AKADEMIJOS RĖMĖJŲ DRAUGIJOS

PIKNIKAS

Sekmad., Rugsėjo-Sept. 24, 1939

VYTAUTO DARŽE

115-ta gatvė, arti Pulaski Road

PRADŽIA 12:00 VALANDĄ

Akademijos Rėmėjų Draugija pasiruošusi svečius tinkamai priimti ir pavaišinti.

Kviečiame visus Chicagos ir apielinkės lietuvius,

RENGĖJOS.

MURINE FOR YOUR EYES

Night and Morning

Dėl akių pavargusių nuo Saulės, Vėjo ar Dulkių, vartokite kelis lašus Murine: Palengvina nuvargusias akis.

Saugus Kūdikiams ir Suaugusiems. Visose Vaistinėse.

Write for Free Book "A World of Comfort for Your Eyes"

MURINE COMPANY DEPT HS CHICAGO

Katalikiškas Laikraštis Yra Jūsų Geriausias Draugas Kaipo Toksai, "Draugas" Užsipelnija Jūsų Pilnos Paramos

Remkite tuos visus, kurie skelbiasi "Drauge"

RADIO

BUDRIKO RADIO

Sekmadienio vakare, 9 valandą Chicagos laiku, bus graži Budriko radio programa iš stoties WCFL, 970 k. Bus graži muzika ir puikios melodijos — Amatininkų daina ir kiti geri kūriniai išpildyti gerų talentų.

Programoj dalyvaus didžiulė simfonijos orkestra, dainininkas K. Pažarskis ir kiti žymūs lietuvių talentai.

Kadangi šį sekmadienį Chicagos laikrodžiai bus atsukti vieną valandą atgal, tai ši programa įvyks vieną valandą vėliau Chicagos dienos šviesos taupymo laiku. Nepamiškite.

J.

Kaip kas nedėldienį, taip ir rytoj 11 valandą prieš piet bus transliuojama reguliarė Progress Furniture Co. krautuvės programa. Žymūs dainininkai ir dainininkės padainuos gražių liaudies dainų. Be to, bus naudingų patarimų, įdomių žinių, muzikos ir pranešimų. Taigi nepamirškite pasiklausyti.

Rap. J.

SHE LOST 20 POUNDS OF FAT

Feel full of pep and possess the slender form you crave—you can't if you listen to gossipers.

To take off excess fat go light on fatty meats, butter, cream and sugary sweets—eat more fruit and vegetables and take a half teaspoonful of Kruschen Salts in a glass of hot water every morning to eliminate excess waste.

Mrs. Elma Varille of Havre de Grace, Md., writes: "I took off 20 lbs.—my clothes fit me fine now."

No drastic cathartics—no constipation—but blissful daily bowel action when you take your little daily dose of Kruschen.

SVARBUS PASIKALBĖJIMAS

Storulis: — Na, kūmai, tai pats išaugai kaip smilga, — nei "Draugo" Raporterių piknike nemačiau.

Plonasis: — Patekau tarp dviejų storulių ir matai — ištysau. Be to, esu labai "bizį", per 30 metų skaitau bedieviškus laikraščius, delto taip blogai ir atrodau.

Storulis: — Nemeluok!

Plonasis: — Atvyk į "Rūtos" daržą spalių 22 d. ir pamatysi kaip sustorėsiu. Taipgi užsirašysiu "Draugą" ir "Laivą" ir "kvitysiu" bedieviškus laikraščius skaityti ir pardavinėti.

WEST SIDE HALL

Buv. Meldažiaus Svetainė

Dabar renduojame šokiams, baliams ir bankietams

R. S. GIRČIUS

2244 W. 23rd Pl.

Tel. SEEly 9083

Padėka

Dėkoju mano labai geriems draugams A. Dambrauskams už pasidarbavimą ir pagelbėjimą surengti man gražų bankietą rugs. 10 dieną, Nekalto Prasidėjimo Panelės Šv. parapijos salėj.

Dėkoju vakaro vedėjui Ig. Sakalui, kalbėtojams kun. A. Briškai, dr. Curoso ir kitiems; art. J. Kudirkai už surengimą muzikalės programos, dainink. dr. K. Svenciskui, K. Saboniui, O. Piežienei, akomp. Pečiukaitei ir J. Sauriui.

Širdingai ačiū ošviams Karčauskams ir švogerkai Mrs. A. Peto, taipgi mano mamytei Mrs. Jenkins ir dėdei Juozui Sisui už jų pasidarbavimą šiam vakarui, taipgi St. ir J. Dobrovolskiui, Peto už pasidarbavimą prie baro. Dėkoju Sophie Bartkus už pagarsinimą bankieto per radio.

Dėkoju mano giminėms ir brangiems draugams už atsilankymą į bankietą.

Dr. Alexandra Jenkins

"PASIUNTINIO" PIKNIKO RENGĖJAMS IR DALYVIAMS

Sekmadienyje, rugsėjo 17 d., įvyko "Pasiuntinio" piknikas Kegl's Grove Dovanas laimėjo: O. Sveikauskienė — radio, O. Gasparienė — lovatiesę, Stella Barts — setą lėkščių, J. Pavlis — laikrodį, Bernice Pavlis — elektrikinį "toaster".

Prie pikniko tvarkymo darbavosi: pikniko rengimo pirmin. R. Lekavičienė, prie lošimų: J. Šimkus, M. Agurkienė, J. Kurpalis, O. Sveikauskienė ir O. Gasparienė, prie baro: P. Kurpalis ir M. Jakubauskas, prie užkandžio O. Navickienė. Piknikas davė pelno $82.00. Rengėjams, darbuotojams ir dalyviams nuoširdžiai ačiū.

Kun. S. Draugelis

"Pasiuntinio" programų leidėjas

RHEUMATISM

RELIEVE PAIN IN FEW MINUTES

To relieve the torturing pain of Rheumatism, Neuritis, Neuralgia or Lumbago, in a few minutes, get the Doctor's formula NURITO. Dependable—no opiates, no narcotics. Does the work quickly—must relieve worst pain, to your satisfaction in a few minutes or money back at Druggists. Don't suffer. Use NURITO on this guarantee today.

THE BRIDGEPORT KNITTING MILLS

F. SELEMONAVICH SVETERIŲ KRAUTUVĖ ATDARA KAS DIENĄ — IR VAKARAIS IR SEKMADIENIAIS

Telefonas VICTORY 3486

504 WEST 33RD STREET CHICAGO, ILL.

UTILITY LIQUOR DISTRIBUTORS

Incorporated

Tel. Prospect 0745-0746

Wholesale Only

5931-33 So. Ashland Ave.

Pas mus galima gauti tikrai Lietuvišką Importuotą Valstybinę Degtinę.

Mes ir Visi Mūsų Darbininkai Esame Lietuviai. Pp. F. ir M. Dzimidai, Savininkai.

Standard Club

Švelni Degtinė—100 Proof

BOTTLED IN BOND

Nėra Geresnės Degtinės už Tokią Kainą

TIK $1.00 PT. 4-5 Kvortos... $1.60

Reikalaukit SAVO APYLINKĖS TAVERNOJ

15c. DRINKSAS

MUTUAL LIQUOR COMPANY

Distributoriai

4707 S. HALSTED STREET

Phone Boulevard 0014

Charles Yushis

CARPENTER

— ir —

CONTRACTOR

2223 West 23rd Pl.

Atlieka visokius medžio darbus, didelius ir mažus, už prieinamą kainą. Pakala namus šingeliais. Deda stogus. Turi 35 metus patyrimo.

Tel. CANal 7514

CHICAGO, ILL.

TURTAS VIRŠ ------ $3,500,000.00

ATSARGOS KAPITALAS - $250,000.00

Dabar mokam 3½% už padėtus pinigus. Duodam paskolas ant namų 1 iki 20 m.

STANDARD FEDERAL SAVINGS

and

LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 ARCHER AVENUE

SAVINGS FEDERALLY INSURED

JUSTIN MACKIEWICH, Pres.

NAUJAUSI IR GERIAUSI

RAKANDAI

PIGIAUSIA KAINA — CASH ARBA

LENGVAIS IŠMOKĖJIMAIS

Barskis Furniture House, Inc.

"THE HOME OF FINE FURNITURE" SINCE 1904

1748-50 W. 47th St. Phone Yards 5069

Pranešimai

WEST SIDE. — Federacijos skyriaus susirinkimas įvyks pirmadienį, rugsėjo 25 d., 7:30 val. vakare, parapijos mokykloj. Visų draugijų atstovai kviečiami atsilankyti. Kurios draugijos dar nėra išrinkusios atstovų, valdybos tų draugijų prašomos atsilankyti.

Žagariečių Klūbo mėnesinis susirinkimas įvyks rugsėjo 24 d., Hollywood svetainėj, 2417 W. 43rd St., 1 val. popiet.

J. Keturakis, rašt.

Tas yra niekšas, kas, valdono galybę turėdamas, savo sidraugavau su dviem lietu... pageidimams vergauja.

Renduojame salę vestuvėms, susirinkimams, šokiams ir kitokiams parengimams. Naujai ir moderniškai įrengta. Maža nuoma. Dėl susirinkimų klūbams duodame dykai. Kreipkitės.

SULLY'S SVETAINĖ

4400 So. Washtenaw Ave.

Tel. LAFayette 5954

Jonas Zepaltas, savininkas ..

PASKOLOS ANT PIRMŲ MORGIČIŲ

Duodamos nuo 1 iki 15 metų. Lengvi išmokėjimai. Dėl platesnių informacijų kreipkitės pas Chas. Zekas, Secretary.

GEDIMINAS BLDG. & LOAN ASSOCIATION

4425 South Fairfield Ave.

Lafayette 8248

CLASSIFIED

"AR JŪS ESATE MATĘ SUNSET PARKĄ?"

Jis yra pikniko daržas, miškas ir ūkis su visais miesto patogumais ant farmos, prie Archer Ave. arti 135-tos gatvės. Pikniko daržas didelis ir turi apdarytą šokių salę ir barą. Ši vieta populiari kaip vasaroj, taip ir žiemoj. Apart to, yra 5 kambarių moderniškas namas ir kombinacijinis garadžius ir daržinė. Viskas tiktai 10 metų senumo.

Ūkis užima 30 akerų ir pikniko daržas 20 akerų. 1500 pėdų ant Archer Avenue ir 1500 pėdų ant 135-tos gatvės. Matykite:

Ben F. Bohac, 2641 W. 51st St., Chicago, Illinois.

REIKALINGAS JAUNAS VYRAS

Reikalingas jaunas vyras vairuoti automobili ir prižiūrėti namą dėl daktaro. Turi būti geras automobilio vairuotojas. Atsišaukite 11 val. ryto į **4740 Drexel Blvd., arba šaukit KENwood 7362.**

PARDAVIMUI NAMAS

4 fl. modernišką namą esame priversti parduoti už 2 fl. kaina. Namas randasi prie Marquette Parko, gražiojoj Lietuvių apielinkėj. Namas man kainavo $24,500 o dabar priverstas atiduoti tik už $12,200. Valdžios morgičius yra $6,700. Įmokėt reikalinga $5,000. Rendų neša $150 į mėnesį, kuris duoda gerą pelną. **7207 So. Francisco Ave. Pašaukite: Tel. Prospect 3140 kad būčiau namie.**

PARDAVIMUI

Tikras bargenas. Grosernė, delicatessen ir namas, arti bažnyčios ir mokyklos. Biznis išdirbtas per daug metų. Kainą ir pardavimo priežastį ištirsite ant vietos. Savininkas: **1325 So. 50th Court, Cicero, Illinois.**

REIKALINGAS DARBININKAS

Reikalingas darbininkas ant ūkės, nereikia patyrimo, užmokestis geras, dėl daugiau informacijų kreipkitės šiuo adresu:

1314 So. Cicero, Ave. Cicero, Illinois

PARDAVIMUI NAMAS

Bizniavas namas — štoras ir fletas pagyvenimui; yra 2-karų garadžius. Parsiduoda pigiai. Dėl platesnių informacijų kreipkitės į: **Chas. Zekas, 4425 So. Fairfield Avenue.**

PARDAVIMUI NAMAS

PARDUOSIU pigiai už cash, medinį namą. Pečiais apšildomas, kieto medžio aptaisymai ir grindys. 2 6 kambarių fletai ir 1 4 kambarių fletas Geras investmentas. Matykite savininką po num. **6714 So. Green St**

UNIVERSAL RESTAURANT

Vestuvėm, Krikštynom ir Kitokiem Bankietam Suteikiam Patarnavimą.

Linksmas Patarnavimas Visiems

750 W. 31st Street

A. A. NORKUS, sav.

Tel. Victory 9670

CRANE COAL COMPANY, 5332 So. Long Ave., Chicago - Tel. PORtsmouth 9022

POCAHONTAS Mine Run iš geriausių mainų; daug dulkių išimta. Perkane 5 tonus ar daugiau, už toną $7.40

PETROLEUM CARBON COKE, perkant 5 tonus ar daugiau, tonas.... $7.40. Sales Tax Ekstra.